

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 BINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO ILL.
 Kaina M.
 Suvienuose Valstijose 307 W. 30th St.
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
 Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00
 ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 18 D. RUGSEJO (SEPTEMBER) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 38

VOKIEČIAI NORETŲ DALIVAUTI SAN-FRANCISCO PARODOJ

JAPONAI REIKALAUJA NUO KINŲ ATLIGININO

Balkanuose ir Vengrijoje Cholera

Vokiečiai norėtų dalyvauti San Francisco parodoj.

Yra vokiečių, kurie betgi nori, kad Vokietija dalyvautų San Francisco pasaulio parodoj. Šio mėnesio pradžioj Vokietijos Indurijų lyga Berline vienbalsiai nutarė prisidėti prie agitacijos, kad Vokietija turėtų San Francisco parodoj savo skyrių. Prideda tik tą sąlygą, kad išstatyti daiktai būtų verti Vokietijos pramonės vardo.

Japonai reikalauja nuo Kinų atlyginimo.

Kinų prezidentas Juan Si Kai gavo nuo Japonijos reikalavimus atlyginimo. Japonai nurodo, kokias akcijas ir įveidimą jiems Kynai padarė: užmušė tris japonus Nankinge, blogai pasielgė su konsulio pasiuntiniu, kankino Japonijos leitenantą Hankow'e, pasodino į kalėjimą dviem dienom Japonijos leitenantą Šantunge ir išniekino Japonijos vėlavą. Už tai Japonija reikalauja, kad Kynai atsiprašytų, nubaustų kaltuosius ir užmokėtų pinigais atlyginimą.

Šitie reikalavimai esą mažiausi, kokius Japonija gali paduoti. Išpildyti juos Kynai turi tuojau, be atidėjimų. Jeigu ne, tai Japonija atirasianti kas daryti. Kinų prezidentas Juan Si Kai ir jo taryba nori kuogreičiausia užbaigti nesuspirtimą. Sunku tik Kynams bus priversti savo užsispyrėli generolą Čang Hsena, kad atsiprašytų Japonų.

Ties Kynijos miestu Nankingu stovi japonų ginklų laivai japonų konsulatui ir japonų krantuvėms apsaugoti nuo užpuolimų.

Balkanuose ir Vengrijoje cholera.

Serbijoje, Kroatijoje ir Rumunijoje siaučia cholera. Iš ten jau persikėlė Vengrijon. Serbijoje vieną savaitę susirgo cholera 1224 žmonės, iš kurių 277 mirė. Rumunijoje susirgo 1555 žmonės, iš kurių net 661 mirė. Vengrijoje, sulig 'Zeit'

laikraščio pranešimo, Bu dapešte susirgė jau 167 žmonės.

Mergaitė Stebuklingai išgyta Lourdes'e.

Lourdes, rugsėjo 13. — Stebuklingai išgyto airė mergaitė Grace Maloney iš Killaloe. Per devynis metus skaudėjo jai kelėnas, jokie gydytojai negalėjo pagelbėti. Kelėne buvo turberkulozinis putmuo, ir ji negalėjo vaikščioti. Prieš atkeliausiant į Lourdes'ą kelėnas taip skaudėjo, kad negalima buvo dašilytėti. Besimeldžiant jai Lourdes'o groto, skausmai išnyko, putmuo nuslugo ir ji pradėjo vaikščioti.

Lourdes'o vyriausybė oficialiai šito stebuklo nepripažino, nes mergaitė nebuvė apžiurėta daktarų tarybos prieš jai eisiant į groto. Tačiau daktaras, kurs tą mergaitę ligino, sako mergaitę esant stebuklingai išgyjusą. Jai buvė daryta aštuonios operacijos ir devynis mėnesius ji gulėjusi ligos patale, kentėdama didžiausius skausmus. Dabar gi jokių skausmų nebepajaučianti.

Vokiečių socialistų kongresas.

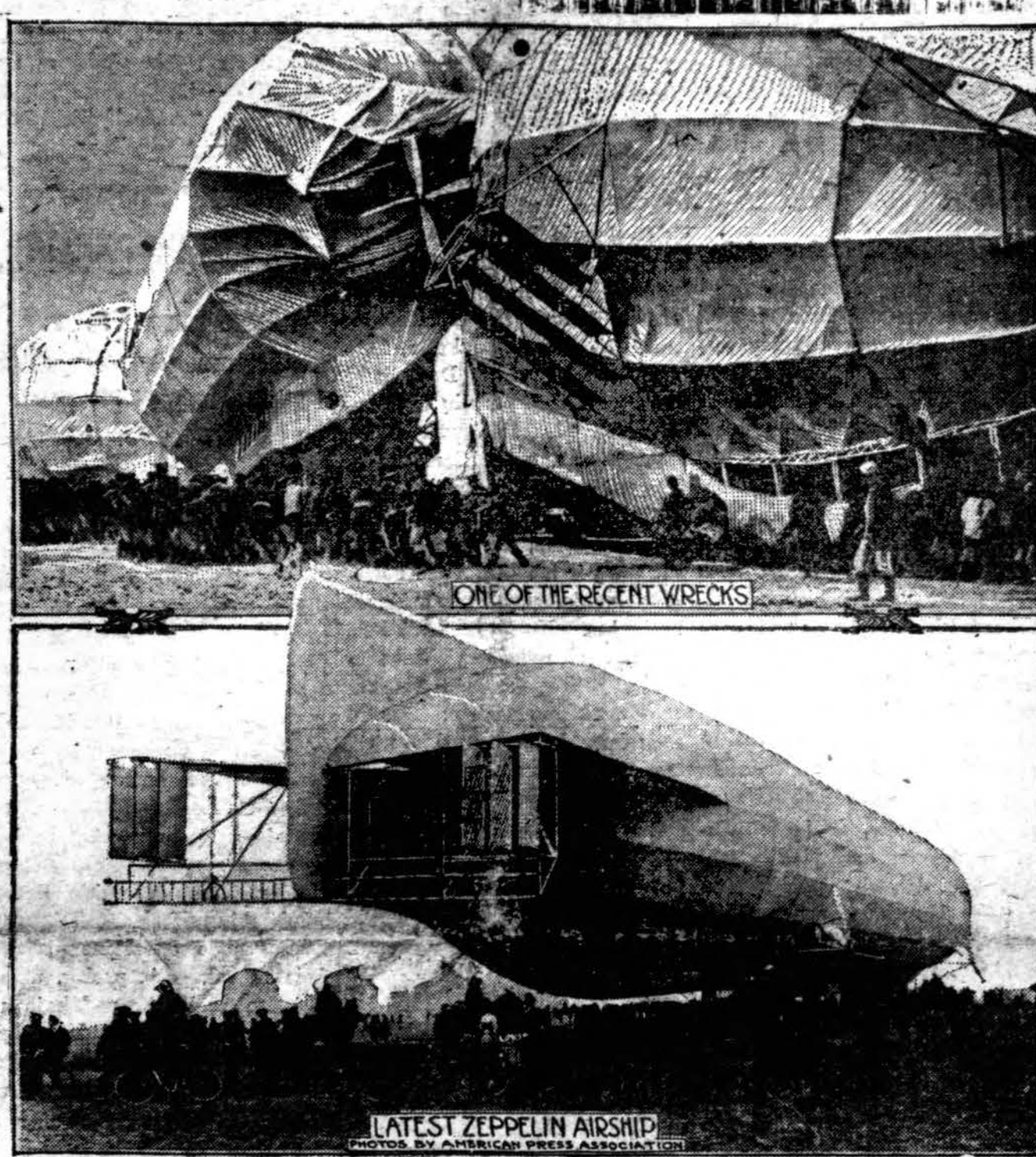
Jenoje, Vokietijos mieste, atsilekia vokiečių socialistų kongresas. Mirusiojo A. Bebelio vietą užėmė Ebertas, socialistų atstovas Vokietijos parlamente.

Tarptautinė darbininkų apsaugos konferencija.

Rugsėjo 15 d. Berne, Šveicarijoje, prasidėjo tarptautinė darbininkų apsaugos konferencija, Šveicarijos federalės tarybos suauktoji. Konferencijos bus svarstoma darbo dienos sutrumpinimas iki 10 valandų, moterų ir vaikų darbo regulavimas, uždraudimas vaikams dirbti naktinė kiti dalykai. Įvairių šalių valdžios pramūtė konferencijon savo atstovus.

Skladowskaitė - Curie labiausia pagerbta mokslininkų suvažiavime.

Birminghame, Anglijoje, Jos klaus, kad ji išaiškinatų yra Britiškos

Zappelino orlaiviai nes yki sutinka nelaimių. Viršutinis paveikslėlis parodo neseniai susidaužiusį orlaivį. Tečiau Vokietija tikisi orlaiviai tapsią didele galbe taikos laiku ir karuose.

Mok. Praplėtojimo Dr. suvažiavimas. Labiausia gerbiama viešnia šiame suvažiavime yra ponja Skladowskaitė - Curie, radiumo atradėja. Sir Oliver savo kalboj pasakė, jog Curie yra visų laikų didžiausioji mokslininkė tarp moterų. Šitam pasakymui karščiausia pritarė visa mokslininkų draugija ir laikraščiai. Šiame suvažiavime dalyvauja kita įžymi mokslininkė ponja Ethel Sargent, botanikos tyrinėtoja. Ją išrinko draugijos sekcijos prezidentė; tai pirmas mokslo draugijos gyvenime atsiti-

Kariaujančių sufragistų vadovės gali neileisti Amerikon.

Kariaujančių sufragistų vadovė ponja Emmeline Pankhurst rugsėjo 11 d. išvažiavo iš Francijos Amerikon. Suvienuotųjų Valstijų imigracijos vyriausybė yra surinkus visus žinias apie ponją Pankhurst iš laikraščių ir yra gavus iš Anglijos valdžios visus policijos rekordus. Kada E. Pankhurst atvažiuos New Yorkan, ji bus sulaukyta Ellis Island'e. Specialė komisija ims tyrinėti narsu-

Mat, iš Rusijos dabar labai daug pradėjo plaukti Amerikon grynųjų rusų. Sako,

Peterburgan atekeliavo Suv. Valstijų valdžios ingaliotinis Husbandas, pasiustas ištirti priežasčių rusų išeivybės Amerikon. Jos klaus, kad ji išaiškintų kaipuriuos savo pa-

sielgimus veikiant užrube- Rusijos valdžia pasinaudojanti naujuosius išeivijos įstatymus betaisant.

Užsimušė aviatorius. Gelesburge, Ill. rugsėjo 15 d. aviatorius Maksimilianas Lilienstrand nukrito su aeroplanu ir ant vietos užsimušė. Buvo išsikėlęs vos 150 pėdų augštumon, norėjo nusileisti žemėn, bet, jam pasisukus ore, vėjas pagriebė aeroplaną ir apvertė. Aviatoriaus pati buvo tarp žiurėtų. Pamačiusi savo vyrą nebegy- vą iš gailėsio apalpo.

Amerikiečiai bėga iš Meksikos.

100 amerikiečių, vyrų, moterų, vaikų, bijodami, kad ilgiau budami gali netekti gyvasties, pabėgo iš Torreon, Meksikoje. Rugsėjo 15 d. jie laimnigai atvyko į Laredo, Texas. Suvienuotųjų Valstijų senatas vienbalsiai paskyrė \$100,000 pargabenimui amerikiečių iš Meksikos.

Išeivybės reikalais atkelia- vo Rusijon.

Peterburgan atekeliavo Suv. Valstijų valdžios ingaliotinis Husbandas, pasiustas ištirti priežasčių rusų išeivybės Amerikon. Jos klaus, kad ji išaiškintų kaipuriuos savo pa-

kad Husbando nurodymais Rusijos valdžia pasinaudojanti naujuosius išeivijos įstatymus betaisant.

Užsimušė aviatorius.

Gelesburge, Ill. rugsėjo 15 d. aviatorius Maksimilianas Lilienstrand nukrito su aeroplanu ir ant vietos užsimušė. Buvo išsikėlęs vos 150 pėdų augštumon, norėjo nusileisti žemėn, bet, jam pasisukus ore, vėjas pagriebė aeroplaną ir apvertė. Aviatoriaus pati buvo tarp žiurėtų. Pamačiusi savo vyrą nebegy- vą iš gailėsio apalpo.

Arestantas važinėja automobiliais.

Buvo jau rašyta, kad Joliet kalėjimo arestantus, pasižadėjusius garbės žodžiu nepabėgti, paėmė dirbti prie Grand Detour kelio tiesimo—be pančių, be arestantų drabužių, kaip liuos piliečius. Dabar iš artimųjų miestų atvažiuoja visokių žmonių su automobiliais ir ima arestantus pasivažinėti, o net nuveža ir miestą į teatrą.

Paskutinėse dienose Illinojaus gubernatorius E. F. Dunne tai daryti kategoriškai uždraudė.

TARIFA IŠLYGINS KONGRESO KONFERENCIJA.

MIRE NEW YORKO MAJORAS W. J. GAYNOR

Huerta turbut rezignuos

Tarifą išlygins Kongreso konferencija.

Tarp Suvienuotųjų Valstijų atstovų buto ir senato nubalsuotųjų tarifo straipsnių yra nemaža skirtumo. Senatas daugiau numažino muitus, negu atstovų butas. Tik kaikiurių daiktų muitą senatas pakėlė. Skirtumai reikia sutaisyti, išlyginti, kad tarifo bilius būtų vienodas. Tam tikslui dabar yra išrinkta specialė Kongreso konferencija, susidedanti iš atstovų buto ir senato komisijų. Ši konferencija išdirbs galutiną išvaizdą tarifo bilui. Ji gali daug ką visai savotiškai pakeisti, ir net suvis naujų dalykų indėti. Todėl prezidentas perspėja, kad konferencija neturi teisės lytėti pamatinių naujos tarifo punktų, kuriuos Wilsonas propagavo, būtent, kad be maito turi būti cukrus ir neišdirbti vilnainiai, o taipgi visi kasdienio neišvengtinio reikalingumo daiktai, tokie daiktai kokius gospadinės nesa- si iš krautuvų savo pintinėse ("market basket"). Senato balsavimas nepilnai užlaikyta tas principas, kad "market basket" būtų be maito; uždėta, leiskim, maitas ant bananų. Prezidentas Wilsonas nori, kad tas maitas konferencijos būtų nuimtas.

Mirė New York'o majoras W. J. Gaynor.

Rugsėjo 11 dieną 1 val. popiet mirė New Yorko majoras W. J. Gaynor, keliaudamas Europon Baltosios Linijos laivu "Baltic". Mirė sprogus širdžiai. Buvo išėjęs ant pagrindžių pakvėpuotų oru, užsisakė pietus ir ramiai laukė kol pašauks valgyti. Sunus atėjęs pasakytų, kad pietus paduota, rado tėvą nebegyvą. Iš Anglijos Gaynoro laivoną atveš New Yorkan laivas "Lusitania".

Tris metai atgal W. J. Gaynorą buvo pašovęs pasiūšelis J. Gallagher. New

Yorko majoras tasyk irgi buvo beisvažiavęs Europon vakacijoms laivu "Kaiser Wilhelm der Grosse". Mirties tasyk išvengė. Bet kulkos daktarai neišėmė. Užsilikusi raumenyse kulka nuolat, prisimindavo: dėl jos manoma, majoras išsigijo didelį kosulį. Kosant, taip širdį suspausdavo, kad rodydavos plyš. Širdies buta ir pirmiau silpnos. Gaynoras važiuo dabar Europon, besitikėdamas, kad kelionė jūrems pataisys jo sveikatą.

Gaynoro mirtis dabar išpuolė kaip tik prieš New Yorko majoro rinkimus. Daugelis tikėjosi, kad Gaynoras išnaudo bus išrinktas majoru. Rinkimų kova atsimainė. Lieka kol kas du kandidatai į majorus: respublikonų-fuzionistų kandidatas J. P. Mitchel ir didžiojo biznio "Tammany" kandidatas E. E. McCall. Dabar Tammany sako, kad 3 ketvirtadaliai Gaynoro bulsų eis jį kandidatui McCall'ui. Pirmiaus betgi sakė, kad Gaynoras nuo J. P. Mitchel'io atims 3 ketvirtadalius balsų. Iki gruodžio 31 d. New Yorko veikiamoju majoru bus aldermanų prezidentas Adolfas L. Kline.

Huerta tur but rezignuos.

Pereitą savaitę Meksikoje buvo kalbama, kad Huerta gal nebesipiršias daugiau ir atsisakysias nuo prezidentystės. Vienam anglui Huerta buk pasakęs: "Gal but kad savaitės pabaigoje aš nebebusiu daugiau prezidentu".

Iš Washingtono Suv. V. prezidentas Wilson'as pasiskelbė, kad jis nepriimsias nuo Huertos pasiuntinio, kurs neatneš žinios, kad Huerta nebenori Suvienuotųjų Valstijų pripažinimo ir atsisoko nuo prezidentystės, o taipgi nuo kandidatūros į prezidentus. Huerta kol kas nei nesijūcia pasiuntinio.

Lekcija ir Evangelija

DENYNIOLIKTOJI NEDĖLIA PO SEKMĖNIŲ

Lekcija. — Efez. 23—28. — Broliai! Atsinaujinkite jūsų minties dvasioje, ir apšviškite nauju žmogum, kuris yra sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventybėje. Todel pametę melagystę, kalbėkite kiekvienas tiesą su savo artimu; nes esame viens kito sąnariai. Rustaukite, o nenusidėkite: tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rustybės. Neduokite vietos velniui. Kursai vogė, jau tegul nevagia, bet geriau tegul dirba, darydamas savo rankomis, kas yra gero, idant turėtų iš kur duoti reikalaujantiems.

Evangelija. — Mat. XXII, 2—14 — Anuomet pasakė Jėzus kunigų vyresniams ir Fariziejams prilyginimuose, tardamas: Pašasi stovys dangaus karalystės žmogui karaliui, kurs iškelė vestuves sūnui savo. Ir nusiuntė savo tarnus paprašyti užkviestus vestuvėms: o nenorėjo ateiti. Vėl nusiuntė kitus tarnus, tardamas: Pasakykite užkviestiems: štai mano pietus pataikiau: mano jaučiai ir peniukšliai yra paskersti, ir viskas gatava: eikite vestuvėms. O jie apsisilėdo ir nuėjo vienas so- džium savo; o kitas prie savo vaizbos. O kiti nutvėrė jo tarnus, ir apjuokė juos, užmušė. O išgirdęs karalius, supykė: ir nusiuntęs savo kareivius, išnaikino anuos žmogusius, ir jų miestą sudegino. Tada tarė savo tarnams: Vestuvės yra gatavos: bet užkviestieji nebuvo arti. O užtat eikite ant skerskelių: o kuriuos norint rasite prašykite vestuvėms. Ir išėjo jo tarnai ant kelių, surinko visus, kuriuos rado, blogus ir gurus, ir pripildytos yra vestuvės sėdinčiais. Ir įėję karalius, idant regėtų sėdinčius, ir pamatė ten žmogų neapsidariusi vestuvių rubais. Ir tarė jam: Prieteli, kaip įėjai čia, neturėdamas vestuvių rubų? O jis tylėjo. Tuomet tarė karalius tarnams: Surisę jo rankas ir kojas, įmeskite jį į paviršutines tamsybes; tenai bus verkšmas ir dan- tų griežimas. Nes daug yra padarę, bet maž išrinkti.

Viešpats Kristus, rytų gyventojų papročių, mėgo kalbėti prilyginimais. Ypač kalbėdamas apie savo karalystę čia ant žemės, kitaip sakant, apie Bažnyčią, Kristus daro daug įvairių ir gražių prilyginimų.

Paziūrėkime, kokį turime prilyginimą šioje evangelijoje?

Karalius iškelė savo sūnui pokylį — vestuves ir išsiuntinėjo po visą šalį tarnus kviešti svečių į tas vestuves. Tas Karalius tai Dievas Tėvas, Jo Sūnus — Kristus; pokylis vieta — Bažnyčia, į kurią visus

žmones šaukia Dievo tarnai — kunigai; šaukia į dangiškąją puotą, prie šv. Sakramentų, prie šv. Komunijos.

Viešpats Kristus žodžiais ir darbu kviečia mus prie šv. Komunijos. Jis ne tik pasakė: „Aš esmi su jumis lig amžių pabaigai“, bet taip ir padarė, — pasiliko mūsų Bažnyčiose. Šv. Sakramente po duonos pavidalu. „Eikite pas mane visi, sako Kristus; bukite su manim, o Aš busiu jūmyse“. Dažnai vartojame duoną kuno įiegoms sustiprinti, dažnai turime ir dušią stiprinti ta dangiškąją duoną — šv. Komuniją. Karštai ragina prie to ir Bažnyčia. Šv. Tėvas Pijus X net atvirai laiška išleido į visą pasaulį, ragindamas prie dažnos Komunijos.

Turime daug pavyzdžių ne tik šventųjų, bet ir taip dievobaimingų ypatų, kurios dažnai primdavo šv. Sakramentus. Daurelius O'Connell, didis kovotojas už Irlandų laisvę, vienas didžiausių kalbėtojų 20-to šimtmečio, kas savaitė eidavo išpažinties.

Daug yra tokių, kurie visai atsisakinėja nuo dažnos išpažinties ir Komunijos. „Nėsmi, sako, vertas dažnai priimti šv. Komuniją“. Žinoma, kad nevertas. Kas gi yra to vertas? Gal, sakys, aniolas vertas? Ir jis to nevertas. Bet ne tame dalykas. Gana to, kad žmogus nėra nevertas, vadinasi, gana to, kad neturi sunkios nuodėmės ir turi gerą intenciją tai ir gali eiti prie šv. Komunijos be išpažinties. Žinoma, reikia pasitarti apie tai su savo nuodėmklausiu (spaviedininku); jisai neužgins dažnos Komunijos, tik pamokins, kaip iš jos didesnę dvasišką naudą gauti. O gera intencija yra tokia, jei gina eina prie Komunijos ne dėl žmonių akių, ne dėl kokios tuštybės, bet norėdamas Dievui patikti, savo dvasią sustiprinti. Žiūrėk šv. Tėvo dekretą 16 XII 1905 m.). Kitas vėl sako, laiko neturįs. Gi pažiūrėkime tikrai: nereikalingiems šnekučiams, visokiems pasilinksminimams net ir negražiams — yra laiko, tik šventam darbui jo nėra!

Suprantame, kaip yra svarbu visados būti Dievo malonėje, o tai galima atsiekti dažnai einant išpažinties ir dažnai priimant šv. Komuniją.

SUVALKIOJE UKS KULTURA KILTE KILA.

„Zagrė“ savo įiegs sustiprino. Stiprėja ir ukės ratelėliai.

Reiktų Amerikos kapitalų.

(Nuo mūsų spec. korespondento)

Oras ir derlius.

Marijampolė, 18, VIII, 1913. Šimet Suvalkijoje žmonės buvo pilni vilties dėl gero javų derliaus. Taip žieminiai javai, taip vasariniai, taip šienai visokios rūšies (pievos, dobilai, vikiai etc.) gražiai augo ir ukininkai gavino didžiai linksmas mintis. Bet pastaruoju laiku lietus nemažai pradėjo gądinti. Pradėjo taip tankiai lyti, kad abejojama ar gali-

ma bus javai suimti? Suėmus šiaip-taip šienus ir rugius, vasarinių ir kviečių nuolatinis lietus jau pradeda pudyti. Bulvės lig šiol sveikos, neperšimamos orui, veikia pradės gesti, ir gali sunkus ukininkų darbas patirti eibių.

Perkama mašinos ir plugai.

Gražiai beaugant javams Marijampolės „Zagrė“ žymiai sustiprino savo įiegs. Ukikiški padargai, visokios rūšies mašinos, nespėjama buvo parduoti. Be mažiausios ukininkai išsivežė davo kokią nors mašiną. Žymės ukininkai šiandien be mašinų (kertamų, piauamų, grėbiamų etc.) jau beveik negalėtų apsieiti, ir kaip trašos, taip mašinos lietuviškoje Suvalkijos dalyje jau gana plačiai pasklidę. Dviraugiai plugais Grodskio ir Vilijos jau vidutiniai ukininkai plačiai naudoja. Ukikiška kultura akys kyla. Ukikiški ratelėliai, nors pirmieji rankose ir mažai, sek-davosi, bet kunigai pradėjo jais rūpintis ir taikinti žmonių reikalams, ir be abejojimo to, ukikiška Lietuvos kultura apturės nemažą naudą.

Reiktų tik iš Amerikos pinigų.

Stinga vien Lietuvoje organizuoto kapitalo. Taupymo bei skolimo lietuviškos kasos mažiausiai teisišiplatinę. Bankų su planais siekia maži tėra ir tos dar pradžioje savo gyvavimo. Suprantama tad, kaip lietuvių privalo būti dėkingi Kunikiškiai Vailokaičiai ir Ko. draugijai, kuri pastatė sau tikslą surinkti krūvon lietuvių kapitalą ir apversti naudai Lietuvos, išperkant Lietuvos žemes nuo dvarponių ir jas parceluojant lietuvių naudai. Reikia pasakyti, kad minėtai draugijai iš pat pradžių jau pradėjo sektes. Garantijos kapitalo yra šimtas keliolika tukstančių, nekurie mažesni dvarai jau perkama ir parceluojama. Spėjama, kad plati visuomenė šitą draugiją pradės gausiai remti nuasdamą praktišką naudą Lietuvai. Čia tai Amerikos kapitalai privalo pasiekti, nebijodami apvylioti. Kauniškie draugija Vailokaičių ir Ko. yra gerai ir sąžiningai vedama ir be baimės galima patarti lietuviams, kad ten dėtų save uždirbtą centą (Salygų apgarsinimą gali laikraščiuose surasti).

Greit bus įkurta ukės mokykla.

Pakėlimui ukio kultūros neužilgo pradės gyvuoti ukio mokykla Gižuose, kur mokyklai jau statoma buštas. Yra viltis, kad atidarymas mokyklos greičiaus įvyks, kuomet jos užveidėtojas kun. Kristolaitis nominuotas Gižuose prabėdžiam mirus kun. Staugaičiui, nes ant vietos budamas su didesniu pasisekimu galės darbuotis ukio mokyklos naudai.

„Žiburiui“ reiks aukų iš Amerikos.

Kas apie rinkimą aukų pas broliaus Amerikiškus pastatymui „Žiburiui“ Marijampolėje tinkamo namo, tai dalykas nebuvo atsakančiai suorganizuotas. Valdyba utom kart prašė vien gerb. kun. Augustaičio, kuris laikinai nuvažiojo į Mahanoy City, kad kiek išgalėdamas jis parinktų aukų. Toliaus šiame dalyke „Žiburio“ valdyba gal geriaus išpildys įsakymą visuotinio susirinkimo.

Visuotinis mokymas.

Parėjo atbalsis po Lietuvą, kad ministerija žada čia greitai laiku įvesti visuotiną mokymą vaikų. Tai mūsų patvirtino žinia atnešta iš Petrapilės gerb. mūsų atstovo kun. Laukaitio. Su tuo mi riasi jau net kaikiuri miestų nutarimai įvesti kelias mokyklas. Taip neseniai Marijampolės mieste buvo nutarta įvesti dvi valdiškie mokyklas: vieną keturklę ir kitą pradinę. Iniciatyvą tame padavė daugiausiai žydai, užtat ir inėse prie tarybų, kad pradinė mokykla būtų vien „žydų tautai“. P. s. dr. Grinius, žinomas pirmievis, kalbėjo už žydus ir jų reikalus gražiai ir iškalbiai rėmė, taip kad užklausti žydai, ar sutinka su p. Griniaus kalba — vienu balsu atsakė: „Nu! sutinkam. Kad po- nu! daktarui gerai, — tai ir

mums gerai!“ Miesčionis katalikai protestavo, bet žydai su p. Grinium perversijo, nes jų susirinko daugiau.

Knyvidas.

IR KAUNO GUB. UKIS PROGRESUOJA.

Ukio paroda. Parodoje išdalyta apie 300 rub. dovanų.

Nemūnėlių Radviliškis, Panev. apskr. Liepos 28 d. Radviliškio Ukio ratelės vardu „Arklas“, įsteigtas Kauno ukio draugijos, surengė pirmąją čia gyvulių ir naminių dirbinių parodą. Galvijų buvo atvesta 22 ir arklių 87, priskaitant telukus ir kumeliukus. Iš galvijų 1 karvė olandų veislės, 1 teliukas šviečių, trys maisyto šviečių ir anglų veislės kraujo, kiti gi vietinės veislės. Buvo atvesti taip pat tvarkomosios komisijos pastatyti pas ukininkus du arširų veislės jaučien. Šiaip ar taip, apdovanoti buvo 17 galvijų. Didžiausiąją dovaną — dobilams sėti mašiną, — vertė 28 rubl. — gavo iš to pat miestelio p. J. Glevavičius už 4 metų pusės šviečių kraujo karvę. Bet iš viso buvo matyti, kad galvijų auginimas ir užlaikymas, nežiūrint kad ir Pakurėje, dar labai žemas. Ne tiek veislė kalta, kaip prastas maitinimas. Dar daug čia sėjama linų. Arklių tapo apdovanota 20. Didžiausiąją dovaną 15 rub. gavo Klausėvių p. Dagys Martynas už 3 metų vietinės veislės kumelį. Daugumas arklių, žinoma, vietinės veislės, bet daug ir maisytų, ypač peršerėnų kraujo. Čia žymu veislinė kutis bar. Korfo ir Šembergo. Vietiniams reikalingas tinkamų arklių, ypač pagerintos vietinės veislės, nedaug tebuvo. Arklių auginime, kaip matyti, nėra tam tikros tvarkos: per daug didelis mišinys.

Moterių dirbinių skyrius, nežiūrint, kad dėl kai kurių priežasčių tik kelias dienas prieš parodą pradėjo jį rengti, buvo gana didelis ir įvairus. Dauguma — audeklai vilnoniai, drobini, beveliniai; išsiuvinėjimai ant vilnonių, karbatkos ir kitokių labai dailių rankų darbų dirbinių. Nemaža buvo mezginių ir rankų ir mašinos darbų. Keletas dalykų buvo senesnių, lietuvių raštais išmarginta. Daug buvo latvių ir iš knygos raštai. Keliolika dalykų stud. p. Vilkaitis pasiėmė šio rudenio Vilniaus naminių dirbinių parodai. Dovanos už darbus buvo duodamos pinigais ir pagyrimo lapais.

Kun. A. Sabaliauskas buvo išstęs avilių ir kitų bitininkavimo įrankių, o taip pat medaus stiklo bonkutėse įvairaus šiaudinio. Pažymėtina forma šiandiniams aviliams dirbti Dadono sistemos. Už šį skyrių kun. S. gavo didįjį pagyrimo laiška.

Ponai agronomai buvo įstatę daug ukio padargų, kurie buvo duoti naudoties smulkesiems ukininkams: trijerai grūdams ir sėmenims, javams, dobilams ir trašoms sėjamos mašinos, pievų akėčios, plugai ir tt. Prie ekspertizos, be vietos ponų, buvo 3 veterinariai ir keli agronomai. Dovanoms Ukio Departamentas davė 100 rublių, šiaip žmonės — 58 rub., Biržių Ukio Ratelis — 15 rub. ir Budbergo U. Ratelis — 5 rub. Kauno Ukio Draugija — pagyrimo lapus (didel.) ir 30 „Arklo“ lapų (maž.). Laikė parodos griežt žinomas vietos ragų orkestras, Križanauko vedamas. Oras buvo gražus, taip kad lankytojų buvo arti tukstančių. Įėjimo bilietas kaštavo 12 kap. Reikia dar pridurti, kad vakare Nem. Radviliškio ugnagesių draugija ant Nemūnės kranto su pasisekimu surengė gegužines. Radviliškėnas.

SAULĖS NAMŲ STATYMAS.

Daugelis gerbiųjų aukotojų „Saulės“ namams prižadėję paaukoti daugiau tada, kada bus statomieji namai apdengti stogu. Negalėdama į kiekvieną iš tokių pasižadėjusiųjų geradariai rašyti, „Saulės“ valdyba per laikraščius turi garbę pranešti visuomenei apie „Saulės“ namų statymą. „Saulės“ namai jau sto-

gu apdengti, stogas iš cinkuoto skando; dabar atliekami darbai viduje namų: tinkuoja sienas, dirba kanalizaciją, kausto langus ir duris, dirba centralinį šildymą, ventiliaciją ir grindis. Prie namų, kanalizacijos reikalams, kas artėjinį šulinį.

Muro ir bentono darbus atlieka Jonas Krauze iš Latvijos, langų ir durų — Aleksandras Zaboriskis iš Šiaulių, kanalizaciją — firma „Konstruktor“ iš Vilniaus, centralinį šildymą — firma „Gušė“ ir Malinauskas iš Vilniaus, artėjinį šulinį — firma Lampickio iš Sosnovičių, terakoto grindis — firma „Maryvil“ iš Radono, kitus gi darbus, kaip tai stogo, stiklų, medinių grindžių, teplojimo ir tt. atliko ir atlieka vietiniai meisteriai.

Prie tos progos dar primename, jog truksta mums daug pinigų. Pasikolinome 30.000 rub., bet tai dar mažai, o praėjus 4 mėnesiams reikia skolą su nušimčiais gražinti.

„Saulės“ Valdyba. — „Viltis“ —

KORESPONDENCIJOS.

BROOKLYN, N. Y.

Kun. J. Matulevičius paskaita. „Gudragalvių“ klausimai.

Rugpjūčio 26 d. „Brooklyn“e kun. J. Matulevičius skaitė paskaitą apie socialį klausimą. Paskaita prasidėjo vėliau, kaip buvo paskelbta. Į Tautiškus Namus žmonių tiek daug prisirinko, kiek tie namai gal dar nebuvo matę. Net užpakaliniai kambariai buvo pilni. Atidarė paskaitas vietinis klebonas kun. Varnagiris, prašydamas ramiai užsilaikyti. Ir ištikrųjų romumas buvo pavyzdingas, net karščiausi nenuoramose sėdėjo kaip prikalti. Tokių rimtų pamokinančių paskaitų dar šių manų sienos nebuvo girdėję. Daugiau reiktų Brooklynui tokių paskaitų, o ištikro atsimintų jo dabartinę spalvą. Apie 11 val. gerb. preleg. užbaigė savo paskaitą, padėkojo už gražų užsilaikymą ir klausė, gal kas kam nebuvo aišku, gal kas ko norėtų dar paklausti. Vienu sykiu keturi vyrukai sustojo ir paprašė balso. Prelegentas balsu nedavė, tik paprašė, kad savo klausimus parašytų lapeliuose ir lapelius atneštų jam. „Aš visiems perskaitysiu ir atsakysiu“. Sako: „pas mus Lietuvoje, pa- prastai taip daroma“. Iš nenuoramų tarpo kiti balsas: „Čia ne Lietuva, čia Amerika! O kad aš rašyt nemoku!“ Prelegentas patarė, kad kito prašytų. Žmonės kilo bruzdėjimas, kiti juokėsi, kad socialistų galva giriasi rašyti nemokas. Paskui visi gausias budas matyt patiko: sunešė bene kokią dešimtį lapelių su visokiais klausimais. Tik stebėties reikia tokius klausimus. „Kodėl Popiežius šventini ginklus kareiviams einant į karę ir kas tai inkvizicija?“ „Kas tikėjimas išganyš darbininkus: katalikų ar socialistų?“ „Koks skirtumas tarp socialistų ir šventakuprių?“ „Kodėl kunigai gina žmonėms šv. Raštą skaityti?“ (čia kun. prelegentas atsakė, kad kunigai negina skaityti jokių knygų ir pataria įsigyti naująjį ir senąjį įstatymą). Kodėl Kapucinas katalikui draudžia dirbt pas bedievių? „Kodėl kunigai netvarko gerai parapijos?“ Ir daugiau buvo panašių klausimų. Šiuos klausimus čia paminėjau tik tam, kad parodyčiau, kaip mūsų socialistų smegenyse viskas yra susimaišę.

Kun. Matulevičius pastebėjo, kad nei vienas klausimas neklaido dalykų, kurie jo paskaitoje buvo gvildenami. Žinoma.

BROOKTON, MASS.

Broekton yra šėveryskų dirbtuvių miestas. Turbut nėra tokio miesto, kur tiek rastųsi šėveryskų dirbtuvių, kaip Broekton'e. Darbai čionai lengvi, uždarbiai geri, bet nemokančiam darbo šiame mieste yra blogai, prisieina dirbti už \$1.00 arba \$1.50 per dieną; o mokantis darba, nepersunkiau- siai dirbdamas, pasidaro \$3.00,

\$4.00 ir \$5.00 per dieną, 9 valandas dirbdamas.

Lietuvių randasi apie 4,000 asmenų ir beveik visi dirba šėveryskų dirbtuvėse, išėmus mažą skaitlių (apie 300), kurie dirba vieni dirbtuvėje. Kaip kituose miestuose lietuviai yra įpratę „baltakėlę“ ir „rudelį“ ragauti, taip ir čia ta pat yra. Subatvakariais arba nedėdieniais, atvykusiems iš kitur, jau nereikia nei klausiti, kur lietuviai gyvena; tuojau išgirsti armonikų balsus, vaikų riksmus, girtų dainas, etc., — taip, kad jau už kelių blokų žinai, kad ten lietuviai gyvena. Tai mat koks čionykščių lietuvių progresas. Ir ištikro toje dalyje miesto, gyvena lietuviai, beveik nėra nei vieno anglo, visi svetim- taučiai bėga iš lietuvių tarpo. Kodėl taip? Juk lietuviai čia yra gijami, kad geras „pėdes“ uždirba ir geriau pasilaiko ne kaip kituose miestuose! Tiesa iš tos pusės žiūrint, taip yra, bet iš antros — daug daugiau ir prageria — mat tur daugiau ir prageri. Ak, bėda, kad žmonės nemoka, kaip pinigų vartoti! Juk jeigu tuos pinigus arba nors jų dalį praleistų apšvietai, pav. išsi- rašymui gerų laikraščių, knygų, ir tt. tasyk kas panedėms nereiktų teismo namuose arba, kaip miesto valdyba vadina „Lietuvių Bažnyčioje“ (girdi, ariai čia nedėdieniais bažnyčion, o lietu- viai panedėliais) mokėti penki- nių, dešimtinių, dvidešimts penki- nių, sėdėti šaltoje po keletą mėnesių etc. ir galvoje neužtų, kaip šimtas perkunų.

Ką aš kalbu, juk broektoniečiai skaito laikraščius gal labiau ne- kaip kitų miestų lietuviai! Čia vo, pilni. Atidarė paskaitas vietinis klebonas kun. Varnagiris, prašydamas ramiai užsilaikyti. Ir ištikrųjų romumas buvo pavyzdingas, net karščiausi nenuoramose sėdėjo kaip prikalti. Tokių rimtų pamokinančių paskaitų dar šių manų sienos nebuvo girdėję. Daugiau reiktų Brooklynui tokių paskaitų, o ištikro atsimintų jo dabartinę spalvą. Apie 11 val. gerb. preleg. užbaigė savo paskaitą, padėkojo už gražų užsilaikymą ir klausė, gal kas kam nebuvo aišku, gal kas ko norėtų dar paklausti. Vienu sykiu keturi vyrukai sustojo ir paprašė balso. Prelegentas balsu nedavė, tik paprašė, kad savo klausimus parašytų lapeliuose ir lapelius atneštų jam. „Aš visiems perskaitysiu ir atsakysiu“. Sako: „pas mus Lietuvoje, pa- prastai taip daroma“. Iš nenuoramų tarpo kiti balsas: „Čia ne Lietuva, čia Amerika! O kad aš rašyt nemoku!“ Prelegentas patarė, kad kito prašytų. Žmonės kilo bruzdėjimas, kiti juokėsi, kad socialistų galva giriasi rašyti nemokas. Paskui visi gausias budas matyt patiko: sunešė bene kokią dešimtį lapelių su visokiais klausimais. Tik stebėties reikia tokius klausimus. „Kodėl Popiežius šventini ginklus kareiviams einant į karę ir kas tai inkvizicija?“ „Kas tikėjimas išganyš darbininkus: katalikų ar socialistų?“ „Koks skirtumas tarp socialistų ir šventakuprių?“ „Kodėl kunigai gina žmonėms šv. Raštą skaityti?“ (čia kun. prelegentas atsakė, kad kunigai negina skaityti jokių knygų ir pataria įsigyti naująjį ir senąjį įstatymą). Kodėl Kapucinas katalikui draudžia dirbt pas bedievių? „Kodėl kunigai netvarko gerai parapijos?“ Ir daugiau buvo panašių klausimų. Šiuos klausimus čia paminėjau tik tam, kad parodyčiau, kaip mūsų socialistų smegenyse viskas yra susimaišę.

Seniausioji nuomonė buvo didesnės lietuvių dalies; bet šian- dien jau pradeda rasties vis daugiau ir daugiau kitaip protaujan- čių. Įsitikrino, apie jiems ža- damą rojų, pamatė, kur juos ve- da tokie laikraščiai ir kas to- kiems laikraščiams rupi. „Ga- na“, sako, „mums klausyti ir duoties save už nosies vadžio- ties“. Prie šių pastarųjų vis kaskart daugiau ir daugiau prisideda. Iš tų šiame mieste seniai susitvėrė Blavybės Drau- gija, prie kurios prisirašė gana skaitlingas būrelis; ir E. L. R. K. A. kuopa iš 56 narių prisirašiu- sių, beveik vienu kartu. Be to, randasi čionai taipgi, dvi grynai katalikiški draugijai (viena vyrų ir kita moterų ir merginų) tu- rinti po nemažą skaitlių narių. Iš to matyti, kad broektoniečiai pradeda atbusti katalikiškoje dvasioje, kurioje pirmiau buvo vi- sai, kaip ir apmire. Tam atbu- dimui galima pripažinti keletą priežasčių:

1) Dabar broektoniečiai turi la- bai gerą dvasišką vadovą kun. K. Urbanavičių. Tokio vadovo dar kaip Broekton'e lietuviška parapija gyvuoja, lietuviai čionai neturėjo. Tik bėda, kad su šv. Roko bažnyčia negali susitalkyti. Kaip pernai rudenį uždare, taip dabar ir tebestovi. Greičiau turbut nauja stosis, ne kaip atida- rys senąją.

2) Iš Broekton'o yra gana skai- lingas būrelis gerų moksleivių, lankančių augstesnę mokyklą, kolegijas ir seminarias. Jie yra susimėję į kuopelę, vardu „Lietu- vių Rymo Katalikų Moksleivių Draugija, Broekton, Mass.“, į kurią priguli 11 moksleivių. 3 lanko seminariją, 4 kolegiją ir 4 augšt. mokyklą. Vakacijos me- tu daug energijos pridūda vi- siems lietuviams katalikams tie moksleiviai. Mat pirmiau bu- vo manoma, kad tik vieni „pirm- eiviai“ yra mokyti, o kiti ne. Dabar lyg tyčia Broekton'e moksleivių iš „pirmievių“ nėra

nei vieno. Taigi jau dabar pa- aiškėjo vietiniams lietuviams „pirmievių“ mokslas. Pas anuos yra tas mokytas, kurs pameta tikybą, išmoka gražiai „ple- pėti“ ant kunigų, ir ant baž- nyčios, išsižada sąžinės balso ir pamina po kojų dorą etc.

3) Dabartiniai straikai irgi daug prisidėjo prie paaiškėjimo cielekčių mokslo. Čia bus vie- ta žodelį tarti apie pačius strai- kus, idant geriau visuomenė su- prastų, kokie tie straikai Brock- ton'e yra; ir ar jie ištikro čia yra:

Birželio 28 d. š. m. Broekton'o vinių dirbtuvės savininkas W. W. Cross sustabdė dirbtuvę savaitei laiko. Kažin kaip išgirdo, kad nekurie žada eit straikuot po tos savaitės; — tai eiti visiems „pė- des“ ir atmokėjo. Taip padarė, kad darbininkai negalėtų prie jo prisikabinti. Praėjus savaitei dirbtuvės darbininkai (tik vieni lietuviai ir lenkai, o angliai vi- si sugrįžo) nėjo dirbti — sustraik- kavo. Darbdavys ėmė tokius dar- bininkus, kokius gavo. Iškarto dar ir jis norėjo taikyties su darbininkais, norėjo visus senus darbininkus priimti, pripažinti unią, prie kurios darbininkai angliai priguli ir pakelti reikau- jamą mokesį. Išties, tai toje dirbtuvėje labai mažai mokėda- vo: \$7.00, \$8.00, \$9.00 savaitėje už 60 valandų darbo. Nors, tie- sa, darbas lengvas ir nereikalan- gias jokia mokslu. Iš Lietuvos pri- buvę tuojau darbą gaudavo ir galėdavo dirbti. Bet visgi ar šiaip ar taip buvo didelis išna- dojimas „grimorių“, nes toje dirbtuvėje tokie tik ir dirbdavo. Jiems turbut patarė sustraikuoti socialistai ir tuojau pasisilė ves- ti straiką ir duoti darbininkams piniginę pagalbą. Socialistai, mat, tikslas yra, kad jeigu straiką iš- laimais, tai tie visi darbininke- liai (kurių yra apie 300) turės prigulėt prie vietinės kuopos L. S. S. ir tuomi kuopa padidės. Ta kuopa neturėdama gerų agi- tatorių, paskvietė C. Howard iš Quincy's, I. Grikštą iš Lawrence ir kitus I. W. W. agitatorius. Na, tie ir pradėjo šaukti netik- tias gerklę, bet ir visu pilvų, kad straiką turės išlaimėti. Tik da- bar bėda, kad miestas žada už- ginti ir lauke rėkanti. Mat, mie- stas, savininkas tos dirbtuvės, ir visi šėveryskų dirbtuvių savini- kiai, yra labai priešiņgi I. W. W. uniųai. Iš tos priežasties darbi- ninkams kova yra labai sunki ir, kaip nekurie numato straikos pa- dėjimą, nesitiki, kad ką laimėtų iš straikos. Vinių dirbtuvė kaip dirbo, taip ir dirba. Darbinin- kų turi jau užtekčiai, taip kad dirba pilnas valandas ir dienomis ir naktimis. Beabejo, jeigu ki- tokia uniųai būtų paėmę gal ir būtų laimėję, bet dabar su šia sunku. Buvo pasidavę į valstijos santautos komisiją, idant sutai- kyty. Kuomet gubernatorius pa- klausė miesto gaspadoriaus, ar ištikro yra straikas Broekton'e, gaspadorius ištyrė straikos padė- jimą ir pasakė, kad straikos nėra.

Anuo tarpū keletas straikinin- kų, už bandymą neleisti darbi- ninkų į dirbtuvę tapo suareštuoti, gavo užsmokėti už norą triukšmą sukelti. Dabar jau pa- tišs straikininkai matydami, kad gal ir nieko nebus iš tų strai- kų, kaip girdėt, važiuoja į kitus mie- stus darbo jėškoti, nes Brock- ton'e jau niekur negali go gauti. Darbdaviai bijosi I. W. W. uniųos ir visi tų uniųai boikotuoja. Taigi iš tos priežasties labai tam- si viltis išlaimėti tą straiką, ku- ri vienį lietuvių tik tapapazistą.

Iš pradžių, nors aukos geriau plaukdavo, bet kaip aukotojai įsi- tikrino, kad tie centeliai daugiau- siai pasiliekia agitatorių kišenėse pav. C. Howard ima \$18.00 savaitei- tėje. L. Grikštąs ir gal apie tiek ir dar jį sutvėrė už kokią tai sukybę, mat nabagas norėjo — kaip sako — ar apie \$200.00 pa- siglėmžti; o kur kiti kalbėto- jai, kurių čia pribuvo net iš Brooklyn'o, — jiems irgi reikia užmokėti! Tai pamatė, daugumas, upatngiai vietinių sako: „geriau aš aameniškai suslėpsiu koki žmogų, o neduosiu tiems „neva“ kalbėtojams arba agitatoriams ir kišenius. Ir tai kad nors gerai darbininkai, neužgandami nie-

ko nukalbėtų, bet dabar sako: "pirmiausiai, jeigu turi kokį piktumą ant ko, tuojau išlieja savo tulžį ant tų, o toliaus niekina kunigiją ir abelnai bažnyčias". Tokių prakalbų prisiklauso brocktoniečiai po du kartu savaitėje, antradienio ir penktadienio vakarais, o kad kaip kada ir sekmdienyje du kartu gauna išgirsti.

Taip tai Brockton'e yra vedamas straiškas. Ar ne bus taip su šiuo straišku Brockton'e, kaip buvo Paterson'e N. J. Lin ketina laimėti. Jeigu būtų pradėję su gera uniija, bet susidėję I. W. W. neranda gilių simpatijų žmonių tarpe. I. W. W. uniija jau gerai žinoma "Draugo" skaitytojams. Juk jeigu patys socialistai savo konvencijoje buvo atmetę tą uniiją, tai jau aišku kiekvienam, kad ji yra nekam tikus. Vienok 'grinorėliams' dar gali akeles mulyti, ir agitatoriai gali sau lengvai duonele užsidirbti, kad ir su tokia organizacijos platforma.

Tokios tai bėgamos žinutės iš Brockton'o dabartiniu laiku. Iš tikro, laikas būtų brocktoniečiams pirmiausiai panaikinti iš savo tarpo girtybę, rašyties į Blaivybės Draugiją kuodaugiasiai, tapti nariais katalikiškų draugijų, ir platinti katalikišką laikraštį ir literatūrą.

Taigi, Brockton'o lietuviai, susipraskit, sukilkit ir ženkit katalikiškoje dvasioje pirmyn.

Brockton'ietis.

LEWISTON, ME.

Rugsėjo 1 d. šv. Baltramiejaus draugija buvo parengsi balių su skrajojantia krasa. Buvo taipgi pasakyta kelios deklamacijos ir prakalba. Deklamavo sekantis žmonės: P-lė A. Sinkiūtė: "Aš vargšė mergaitė"; p. Vaitiekūnas: "Pavasaris"; p-lė W. Waičiulytė: "Augstyn" ir p. P. Tubelis. Po to dar padeklamavo eilės p-lė E. Boneckaitė: "Į darbą Jaunime". Po to, tvarkos vedėjas K. Ramanauskas perstatė kalbėti Steponą Bugnavičių, kuris trumpai išdėstė jaunų dienų svarbumą ir kaip jas jaunimas turi praleisti, taipogi ragino prie švietimosi, skaitymo gerų knygų ir laikraščių ir užbaigė kalbą, velydamas visiems kuodaugiasiai smagumo. Jo kalba publikai patiko. Taipgi buvo paskirtos 3 dovanos tiems, kurie daugiau gaus atviručių: viena už \$1.50, antra už \$1.00, trečia už 50c. Pirmą dovaną laimėjo Ona Daunūtė, antrą E. Boneckaitė, trečią Valerija Vaičiulytė.

Galop dar padeklamavo A. Daunis "Tik tu debeseli". Vakaras užbaigė šokiais. Labiausiai puošė šį vakarą tai, jog nebuvo vartojama svaiginamų gėrimų, net miela buvo žiūrėti, kaip visi sau blaivūs, gražiai linksmynosi. Nors ir buvo atsiradęs vienas truputį užsitraukęs ir bandė pakelti betvarkę, bet ačiū kitų svečių rimtumui ir blaivumui ir tas nusiramino, kadangi jam niekas nepritarė. Galima tikėtis, jog ir tie, kurie dar mėgsta pagirtuokliuoti, pamatę kitų pavyzdį pames taipgi tą negeistingą girtuokliavimo paprotį, kuris netik ką kišenių tuština, bet dar žemina vardą kitų akyse.

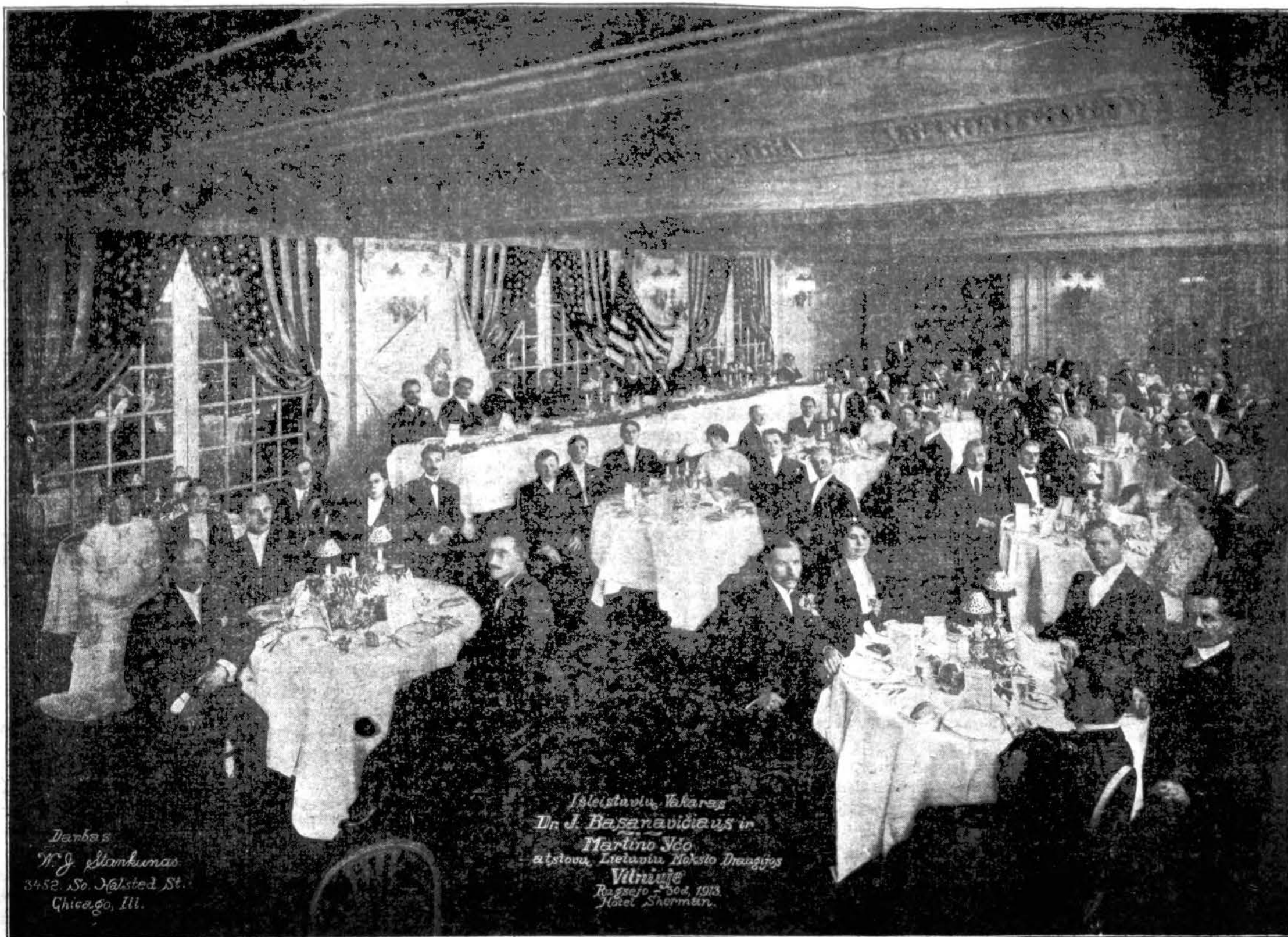
Ten-buvs.

NORTH ABINGTON, MASS.

Kol kas mūsų miesčiukas negarbinamas per katalikiškų laikraštius. "Keleivyje", "Laisvėje", tai kada nekada randasi rašiniai, bet, žinoma, vis tai ant katalikų užpildinėjimai.

Rugpjūčio 7 d. buvo čia atsilankę moksleiviai Virmauskis ir Juškaitis iš Brockton'o su prakalbomis. Kalbėjo jiedu, vienas apie lietuvišką moksleiviją Amerikoje; antras apie liet. kalbą ir lietuvių gyvenimą. Judviejų kalbos patenkino mūsų lietuvišką koloniją, kuri beveik visa buvo susirinkusi į šias prakalbas. Ta pati publika, kurios būta tą vakarą apie 77, sumetė "Mokaleivio" fondui apie 89.00 dol. Iš šitų aukų vienas iš viršminėtų laikraščių pasipiktino — net dar ir apmėitė šitodu moksleivių sakymams: 'tai pasiženavo' sau neimdami nei skatiko. Keletas North Abingtoniečių nori sutverti SLRKA. kuopą. Juškaitis pri-

Išleistuvių Vakaras Dr. Basanavičiaus ir M. Yčo, L. M. ir D. D. V. atstovų, iš Cgicagos.

S V E C I A M S.

Iš Lietuvos skaisčios padangės
I toly kelią jiedu rengės.
Per jurių ošiančias bangas
Lenktyn jie leidosi su vėju,
Visa tauta juos palydėjo.
Jie plaukdami dumojo: Kas
Už jurių-marių mudu laukia?
Čia laivas supas, audros kaukia,
O jie tolyh vis plaukia, plaukia...
Išsilgus, žingeidi mintis
Pirmyn vis lekia į padanges
Ir ateitį ispėti stengias.
Ištroškus reginio akis
Praskėst norėtų juodą skraistę,
Tą jurių miglą išblaškyt
Ir savo brolius pamatyti,
Kurie tuos' plotuos' išsisklaistę
Gyvena svetimoj šalyj,
Už vandenyno, ten toli.
"Jie butinai, rankas išskėtę,
Tėvynės laukia atstovų.
Smagiai mums duos pasiviešėti.

Visi, be skirtumo spalvų,
Sumės tėvynei auką gausią
Ir palydės kuoširdingiausia
Atgal, — ir tai ne tuščiomis".
Taip mąstė juodu tylomis,
O čia vis vėjas laivą blaško
Ir vandenį į viršų taško,
Ir bangos pradeda putot,
Tartum į ginčą nori stot.
Mat, bangis didžio vandenyno
Gerai mus brolių dvasią žino,
Ir perspėt skubina Svečius,
Kad brolius ras — ne tuos pačius.
Jau ten kiti gyvena žmonės, —
Ne ramūs sunys Lietuvos,
Kuriuos tykus auklėjo klonis
Ir skardas prigimtos dainos.
Jus pamatysit čia Lietuvį,
Kietai sukąstais dantimis,
Kovojančių už sunkų buvį
Ir velkant jungą tylomis.
Laisvoj šalyj kaip laisvės maža!

Kiek fanatizmo čia aukų!
Kaip daugel Lietuvos vaikų
Čia svetimą vežimą vėža!
Žiūrėkit! Štai "garsus" didvyris,
Kursai visam pasauliui gyrės,
Kad už tėvynę vedė kovą,
Ir bekovodams gavo džiova:
Jis pirmas drabsto Jus purvais!
Tėvynės Tėvą kojoms mina,
Burnoja nešvariais vardais...
Bet jam vis vien. Seniai pakliuvęs
Nelaisvės svetimų minčių,
Atsikratyt negali jų
Ir žino, kad jis ne Lietuvis...
Sunki dvasia, sunkus čia oras,
Kaip stinga doresnių jasmų!
Rambi širdis ir sprandas storas, —
Tai turtas Lietuvos sunų.
Bet toj širdy, kur žėdo sprandas
Palinkęs auksui tik tarnaut,
Kaip yra smagu, jei meilė randas
Ir brolių gėdą nor nuplaut! J. K.

sižadėjo visame tame jiems buti pagalboj. Abingtoniečiams atsiėmęs dar sykį į šitodu moksleivių katedrą jiedu sutvertę tą minėtą kuopą, jiedu dar kartą surengė vakarą ir programą. Rugpjūčio 28 d. jiedu atsilankė su kalbomis, o O. Sidlauskis ir Juozapa Žarkauskis su dailiu dialogu. Šisai vakaras dar labiau palinksmo North Abingtoniečius. Pagel-daujamoji kuopa tapo sutverta. Ačiū Brockton'o moksleiviams už pasidarbavimą.

Darbas reiks dirbti.

ATHOL, MASS.

Cicilikų valsisai.

Šiuo metu 'Draugo' skaitytojams kiek papasakoti apie mūsų miestelio socialistų pasiliginimus. Musų miestelio jaunuo-mė rugpjūčio 3 d. turėjo surengusi pikniką, kuris buvo rengiamas neprisiilankant jokių partijų, o vien tik vardu Athol'o jaunimo. Bet štai atsiranda vienas socialistas, kuris kažin ar tai dėl garbės kokios, ar dėl kito ko, nupiešia per "Laisvę", kad tas piknikas atsisbuvo po L. S. S. 114 kuopos globa. Musų jaunimas pastebėjęs tokį neteisingą parašymą atšaukė tai per "Laisvę". Tas socialistas užsitarėsi, vėl mau damas viską ant savo korpalo rašo į tą patį laikraštį, kad pik-

nikas buvo po globa minėtos kuopos, ir už atsiėmimą pirmutinės jo žinutės išvadina musų jaunimą melagių komitetais, profesionaliais apgavikais, "Draugo" bernais — apaštalais, ir kitokias nelemtais vardais.

Mūsų jaunimas, pasijutęs skaudžiai užgautas tokiu išvadinimu, pasistengė kuoaiškiau išdėstyti visą to dalyko stovį. Tad tas socialistas, matydamas, kad jau lieka neteisingu, ant to pikniko rašo į "Keleivį", kad jau tas piknikas buvo ne po globa L. S. S. 114 kuopos, bet tiesiog jos buvęs parengtas. Kurgi ta gėda, kam taip neteislingai elgtiesi? kur jusų dora, socialistai! ką jūs panašiai elgdami manot atsiekti? gal garbė, manot apturėti savin-damiesi kitų surengtus pasiliginimus? Ne! jūs garbės iš to neapturėsit! Vien tik didžiausias panieką užpelnė! Įsitėmykit gerai, kad tokiais savo neteislingais pasiilginimais jūs įkirkjote visu-menei iki gyvam kaului! Jūs, lietuviški socialistai, šaukiate: "draugai, kovokime prieš neteis-lybę". Bet patis ant savęs jūs neatsižvelgiate, kad pildote didžiausias neteislybes ir sėjate neapykantą tarp žmonių!

Taip, tai tokiais darbais atsi-žymi musų cicilikai. Kur tik toks nelemtas gaivalas pasisuka, ten purvų žymė paliks. Nevel-

tui sakoma "išleisk žydą baž-sėjo. Fera! pelno atneš per 800 dol. Dabar parapija turi pinigų per 2000 dol., neskaitant žemės, kuri yra jau ir išmokėta. 81 kuopa S. L. R. K. A. užima-namė rengti šokius kas subat-vakaris nuo 6 d. rugsėjo iki ad-ventu Dean svetainėje. Pelną skiria parapijos naudai.

Lapelis.

DU BOIS, PA.

Šis nemažas miestas stovi gra-zioje vietoje. Tyras ir sveikas šios apylinkės oras, užlaiko šio miesto gyventojus geroje ir gra-zioje sveikatoje. Tik tai tie kurie yra per daug isimylėję ir poni-ž "Raudonakį" ir per daug yra su-sidraugavę su ponu "Rudžiu" tai tankiai serga.

NORWOOD, MASS.

Parapijos stovis.

Norwood'o lietuviai išgirdome nemaloną naujieną. Rugpjūčio 31 d. nedėlioje gerb. kun. J. Kras-nickas atsisakė laikyti pamaldas kas nedėldienis; laikysias tik vie-ną sykį į mėnesį paskutinę mė-nesio nedėlią, nes esą priežastis tokia, kad turi savo parap. Cam-bridge, Mass. Ten parapijonai reikalauja dviejų pamaldų šven-tadieniais, tokiu būdu į Nor-wood'ą kas šventadienis negali at-važiuoti. Ligi šioliai gerb. kun. kun. J. Krasnickas Norwood'e laikydavo pamaldas kas šven-tadienis ir nereikalavo jokio atly-ginimo.

Parapija buvo parengus ferus 27, 28, 29, 30 rugpjūčio ir 1 rug-

žanyčią, kaip iš vidaus taip ir iš lauko, ir būtų kiekvienam daug maloniau eiti į jį atiduoti Dieviui atsakančią garbę. Turėtume taipgi ir lietuvių vargonininką ir gerą chorą. Išgirstume tada ir giesmę "Pulkim ant kelių" kas nedėldie-nį—giesmę, kuri ramina ir Dievo meile pripila kiekvieno lietuvi-o kataliko širdį. Prie bažnyčios tu-rėtume jau ir savo parapijinę mo-kyklą, kurioje musų jauni vaiku-čiai galėtų išimokyti netik ang-liškai, bet ir lietuviškai; o dar išmokyti gerai ir savo Tikėjimo.

Lietuviškų laikraščių ateina čia visokios rūšies, ir visų po ne-mažą skaitlių egzempliorių, taik-tai vieno musų geriausio "Drau-go" nelabai čia matyti. Nežinia dėl kokios priežasties jisai nėra čia taip mylimas kaip kitur. Gal šio miesto lietuviai yra visai ne-girdėję ar gal užmiršę, kad "Draugas" yra geriausias lietu-viškas katalikiškas laikraštis Amerikoje, ir kad jam reikėtų at-rasti vietą kiekvieno lietuvi-o ka-taliko namuose.

Viens iš Du Boisiečių.

STEVENSTON, ŠKOTIJA.

Kunigas Vasiliauskas ir kun. Norbuda, važinėdami po lietuvių kolonijas, skelbė visiems liet. apie statomus Kaune "Saulės" namus. Jie ragino lietuvių iš

sakyklų, kad prisidėtų su aukomis prie tų namų pastatymo. Aiški-no apie namų naudą ir kaip gra-žu būtų, kad ir škotijos lietuviai savo aukomis prisidėtų prie pra-platinimo apšvietos Lietuvoje.

Paskui tie kunigai išvažiavo ir jų vietoje pasiliko kun. Pabijo-nas Kenešis, kuris varo tolyn anų kunigų pradėtą darbą. Iš-girdę apie kunigų darbus, socia-listai išspandė "Rankpelnio" spau-stuvėje atsiėmimus, ir išsiun-tinėjo pa visą Škotiją, kad at-kalbinti žmones, idant neduotų "Saulės" namams nei vieno pe-no; nes, girdi, kunigai norį su-grėbti viską iš žmonių ir atiduoti davatkom. Jie skelbia buk tie "Saulės" namai nėra nei pradė-ti statyti. Tokių atsiėmimų yra prisiųsta ir į Steveston. Vieni skaito juos ir tiki, bet išmintingie-ji žmonės žino, kad tai juodi me-lai.

J. Savimokslis.

WEST LYNN, MASS.

Lietuvių sulenkėjimas. Lietuviai priguli prie lenkų organi-zacijų, nors jiems ten neduoda balso.

West Lynn, Mass. raudasi 10 agl. mylių nuo Bostono, Mass., čia labiausia yra batų dirbtu-vių, yra kelios odos dirbtuvės, taipgi nemaža elektros kompa-nijos dirbtuvė. West Lynn'gyvena nemažas skaičius lietu-vių. Apskaitoma, jog yra su viršum šimtas šeimynų ir tfrsyk tiek pavienių.

Nuo sausio mėnesio šių metų kelių lietuvių rupeščių čia ta-po inkurta S. L. R. K. A. kuopa. Išpradžių imtasi dirbt karštai, bet dabar jau apsilėista. O dėl-ko? Yra viena keista priežas-tis: mat, šiame miestelyje mu-sų broliai lietuviai verčiasi į lenkus, o kiti, matyt, bijo savo sulenkėjusių draugų. Pavirtu-sieji į lenkus lietuviai priguli į lenkų organizacijas, ir visokius jų "zviązklus" ir tt. Kaikurie liet-uviai yra lietuviais tik tuokart, kad pasigeria, o kada prasiblai-vo, bėga pas lenkus ir išsižada lietuvių vardo. Vienas lenkas gyrėsi man: "Litwini naležą do polskiej organizacyi, bo my ieh oświecamy". Lietuviai priguli prie lenkų parapijos ir neturi sa-vo kunigo. Lenkų kunigas pri-sideda prie lietuvių lenkinimo. Parapijos susirinkimuose lietu-viams neduoda balso, sakya-damas: "Tobie glosa niema bo ty jesteš litwin".

Ar negėda jums, broliai lie-tuviai, kad jūs tampate savo tau-tos išgamomis? Atminkite, jog jums kada nors reiks išduoti at-skaitą prieš savo tėvynę! Ką jūs tada turėsite parodyti?

Lietuvaž Mylintis.

CICERO, ILL.

Pradėjus tvarkyti chorą jau-nam vargonininkui, pasirodė rei-kalinga sutverti giedorių draugi-ją, kuri galėtų pasekmingiau la-vinties nevien giesmėse ir dai-nose, bet ir dramoje, nes šioje aplinkinėje yra stoka drama-tiškų draugijų. Rugpjūčio 25 dieną tapo suauktas susirinki-mas ir sutverta draugija šv. Trigaliaus. Pirmininku tapo iš-rinktas vietinis jaunas vargo-nininkas, tos draugijos sumany-tojas, K. Mikalauskas, Pagel-bininku pirmininko F. Laucait-sis, išdininku F. Zakarauskas, protokolų raštininke S. Šlogai-tė, finansų rašt. K. Bagdonaitė. Dabar atsibūsą šv. Antano parapijiniame kieme labai gra-žus vakaras, panašus pirokams, kur žmonės turi geros pro-gos susirinkę tyrame ore, sau gražiai pažaišt, pasilinksmin-ti kiekviena serodos ir nedėlios va-kare, nes kiemas yra apšviestas elektros šviesa.

Rugsėjo pirmą dieną buvo la-bai iškilminga veselija. Susituo-kė Domicelė Svetikaitė, giedo-toja šv. Antano parapijos, su V. Zajausku, namų savininku, Cicero, Ill. Bažnytinės apeigos atsiliko labai pavyzdinčiai. Jās suteikė kun. A. Ežerskis, asisto-jant gerb. kun. N. Lukošui, ir kun. V. Karkauskui. Laimingo sugyvenimo jaunai porėlei!

Balandėlis.

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
[THE FRIEND]
Published Every Thursday
Lith. R. C. Priests' Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

On all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apsigimimus, visada reikia siųsti šio adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę atsisakyti, trumpinti arba atvesti iš visų prisijungiančių raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo prieda nuo redakcijos.

Atmetę rankraščių nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plašius tarpus tarp eilučių. Popieris nėra ko gailės, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi suulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisiema perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerį, rankraštis reikia pristatyti spausdėnė ne vėliau, kaip 9 valandą ryto antradienyje (ketvirtinikė).

Draugo redaktorius kun. A. Kuopas, sunkiai susirgęs nervų liga, išvažiuo gydytis į Sacred Heart Sanitarium, Milwaukee, Wis. Iki jam pasveiksiant "Draugo" stoka Redakcijos Pastabų.

Mokslas Žodis.

Anglijos mokslininkų suvažiavime Birminghame Britiškos mokslo draugijos prezidentas Sir Oliver Lodge pasakė didžiausios svarbos kalbą, kurioj kritiškai ordo oksidus biologus manančius visą gyvenimą išaiškinti vien fizikos ir chemijos dėsniais. Sitaie dėsniai, sakė, galima esą viskas išaiškinti materijos srityje, bet jais nieko negalima išaiškinti dvasios srityje, taigi ir visas gyvenimas jais nėra išaiškintinas. Sakyti, kad mes viską galime suvokti ir fiziką ir chemiją, reiškia pasirodyti juokingai siaurais pedantais. Materialiai kunai yra vienatiniai, kuriuos mes galime suprasti ir kontroliuoti, bet iš tos aplinkybės išvadioti, kad nėra jokios kitos srities, reiškia atmeti didesnę žmogaus galę pusę ir klaidinti save. Sir Oliver galų gale išreiškė, jog mokslo pasvertieji faktai jį pertikrino, kad atmintis ir jausmas ne vien tik sąryšyje su kumu nusiurti būti ir kad žmogus siela gyvuoja ir po kuno mirties.

Daktarai, kurie skelbias

Laikraščiu pareiga yra laikas nuo laiko prisiminti apie tuos daktarus, kurie plačiai skelbias esą dideliais specialistais, gydančiais ligas ir kelias dienas ir tt. Ypač mūsų laikraščiams reikia apie juos tarti žodelis, kad šiek tiek atsietis prieš žmones, kurie mūsų laikraščiu apskelbimus skaito.

Žinoma, skelbimasis, apskritai, nėra blogas dalykas. Be skelbimo niekas negali būti padaroma. Jeigu turėsi gerą daigtą, o niekam nesakysi, kad turi, tai niekas to ir nežinos ir tuo daigtu pasinaudoti negalės. Bet su daktaru besiskelbimu yra truputį kitaip. Čia Amerikoje nei vienas geras daktaras, baigęs gerą medicinos mokyklą, niekad nesiskelbia esąs geru, geriausiu ar stebuklingu daktaru. Visas jo apskelbimas yra tai, kad jis pasisako esąs gydytojas ar chirurgas ir daugiau nieko. Daktarai, kurie skelbias, aprašydami visokius savo nuopelnus, negali būti daktarai draugijos sąnariais. Jie dažniausia esti baigę menkiausias mokyklas, o daugelis jų ir visai jokio medicinos mokslo nėra baigę, ar nei uostę.

Dažnai matome "stebuklingų" kadtarų apskelbimuose indėta jų "profesoriški" paveikslai. Bet jų žmonių, kurių paveikslai dabina apskelbimus, visai negalima nei matyti: dažniausia tie paveikslai esti iš kur-nors paskolinti vien tik tam, kad juos indėjus į apskelbimą. Žmogus, kurs jus apžiuri, kada nueinate pas tokį daktarą, yra nei daugiaus nei mažiaus tikrai sukurs apsimetėlis, aktorius žaidžias daktarą, kurio uždutis yra išieigzaminot jusų kišenę, o ne sveikata.

Vienas įžymesniųjų Chicago daktarų, dr. W. A. Evans, šitaip pasakoja apie daktarus, kurie skelbias:

"Daktaras, kurs daro biznį iš skelbimos, nelanko daktarų draugų mitingų ir nedalyvuoja jokiuose svarstybose. Tokiu būdu jis užmiršta ir tą, ką žinojo, o žinojo jis baisesiai mažai. Jis gali nusipirkti kokiųkvi knygų ar laikraščių, bet nebudamas moksliu, jis ir iš tų naudos negauna. Jis pastebi tik nepaprastus medicinos atradimus, o kitkas jam lieka nežinoma. Todėl jo vartojamos metodos yra bent penkias ar dešimčia metų atsilikusios. Penki ar dešimt metų medicinoje yra ilgas laikas. Kodėl? Nagi, aš apieidžiaus Chicago sveikatos departamentą vos du metų atgal, o į tą laiką jau atrasta, kaip apsaugojus nuo tifoidinės šiltinės. Kiekvienas lengvai gali matyti, kad žmogus, nuėjęs pas besiskelbiančią daktarą, negauna nieko iš apsaugotinės medicinos ir gauna pasenusį patarnavimą iš gydytinės medicinos".

Ras tokius daktarus žmonės, eina daugiaus su lyties ligomis, ir tie daktarai iš tų ligų didžiausią biznį daro. Užgąsdina, ir už menkniekį ima dešimtimis ir šimtais dolerių, o galų gale ir to menkniekio neišgydo.

Lyties dalykai ir ypač lyties ligos pas žmones yra slepiamiausias daiktas. Apie lyties ligas žmonės kuoma paslapčia žino, o jokio pamokinimo niekad nėra geridėje. Todėl "stebuklingiems" daktarams šitoj srityj yra puiki. Dr-o Evans'o nuomone, reiktų žmones daugiau pamokinti apie lyties dalykus, tasyk jie mažiau besikreiptų pas "stebuklinguosius" daktarus ir mažiau būtų išnaudojami.

Mums reikia žaismiu.

Mes, lietuviai, esame per daug rimti, esame už laiko pasenę. Kad seniai pasensta, tai nestebėtina, nors ir jie gali būti jauni dvasioje, — bet kad jaunimas pasensta, jaunimu budamas, tai yra bloga ir labai bloga.

Dauguma mūsų jaunimo nežino beveik jokių žaismių, nežindamąja jomis, jomis neužižavi. Nėra pas mus ir tokios žaismės, kuri visiems būtų žinoma, visus vienodai trauktų. O be žaismių jaunimas nėra jaunimas.

Ką gali daryti jaunuomenė, neturėdama žaismių, šventadieniai ir šiaip liuosu laiku? Gali slankioti iš kampo kampan, stumdyties gatvėse, čia jau pataikyti į karčiamą, ir šokių užėjgas, ir čia patvirkimu užsikrės-ti. Taip juk kan dažnai ir esti.

Tai labai apverktinas apsirėikimas mūsų gyvenime. Matant patvirkstančią, prieš laiką pasenstančią jaunuomenę, kokią ateities viltį galima turėti? O kad ir dabartis — kno ji pažymi? Ar nematome širdies sudrūnėjimo, apjaukusio besikan-džiojimo, neapsikentimo, lignisto nervingumo, proto iškrypimų, patrakusio fanatizmo ir dar blogesnių dalykų?

Žaismės yra tam vienas geriausiųjų vaistų. Žaismės gali geriausia auklėti sveikame kune siveiką dvasią. Mums reikia žaismių, gerų sveikų žaismių.

Galima išmokyti ne vieną žaismę iš amerikiečių. Bet nėra butino reikalo vien amerikiečių žaismių imties. Gal jos mūsų taip nei nepatraktų. Turime įvairių žaismių, bent žaismių užmazgų, iš Lietuvos. Reikia tik jas išdirbti, išstobulinti, padaryti indomomis, patraukiančio-

mis, sukeliančiomis entuziazmą. Labai geras dalykas yra žaismės tyrame ore. Jos dvasiai ir sveikatai naudingos. Tokių žaismių lietuviai, leiskim, turime kadir ripką. Žinoma, ripkai dar trūksta kultūros, išdirbimo. Bet, panorėjus, nesunku ripkai sudirytį taisyklės, pridėti įvairių žaismės pavidolinių. Iš ripkos išieyti klasiška žaismė. Ant-ra taip jau indomi žaismė galėtų būti "kiaulėlė", arba kiaulėlės varinėjimas. Ši žaismė iš dalies panaši į anglų golfą, bet išdirbus, gali būti dar indomesnė už golfą. Siedvi žaismi galėtų žaisti ir seni ir jauni.

Tai yra sugestija dviejų galiu išdirbti žaismių. Gali juk ir daugiau būti. Žaismių mėgėjai, jeigu jų kur vienas-kitas yra, teusiama žaismių išdirbimu ir tepasirupina išdirbtas geras žaismes praplatinti tarp mūsų jaunimo. Atliks tuo didesnę svarbą darbą. Parapijinių mokyklų mokytojai galėtų pirmieji būti siame darbe.

Kolonizacijos Reikalas.

Sulyg A. L. R. K. Federacijos Kongrese perskaityto referato apie kolonizaciją mums rašo Brooklyn'o gyventojas p. Žinmės, pritardamas mintimis, kurios išreiškia referate. Sako: "Benebus tik tai pirmas lengviausias, aiškiausias ir teisingiausias budas lietuviams kolonizuoti Amerikoję... Tik per tam tikrą organizaciją galima pasekmingai lietuvius apgyvendinti kolonijose." P-ą Žinmės sako turis ne vieną pailidijimą, kaip daug žmonių nusivilo nagus, perkidami žemes per visokių agentelių inkalbėjimus. Jis pats buvo ketinęs jau pirktis už porą tukstančių nemažą gabalą žemės Connecticut valstijoje, bet žinomas jam pirmutinio gyventojų nepasisekimas ir jį atbaidęs. Jei kas pataiko gerai apsigyventi ukeje ir prisigyventi, tai kita yra bėda: grėšia ištautėjimo pavojus. Vienok žmonės labai reikia imties uki Amerikoje; jie ir patis veržiasi, — faktų tam prirodyti netruksta. P-ą Žinmės pataria, kad kolonizacijos dalykais užsiimtų S. L. R. K. A. Sako: Jog pinigai bankose guli už mažą nuosimty ir saviais maža naudostėduoda. O jeigu būtų ingyta plotas žemės, tai ir pinigai būtų našėni, ir savaisiais galima būtų rupintis, pardavinėti jiems žemes ir suteikti tikrų patarinų."

SVEČIAI ŠIRDINGAI PRIIMAMI.

Geriamieji Lietuvos svečiai, Dr. J. Basanavičius ir M. Yčas šią savaitę buvo Pittsburgas, Pa. ir apilinkėse. Pittsburgas juos širdingiausia priėmė ir priderančią Pittsburgui dailį pasistengė atiduoti (smulkesnių žinių sulig aukų stokoja). Grand Rapids'e, Mich ir Clevelande, Ohio, išanksto veikė komitetai ir puikų svečių priėmimą surengė. Grand Rapids'o lietuviai sudėjo \$160, o Clevelando apie \$400. Bet tuo dar nesibaigia: kaip iš Chicago, taip iš Grand Rapids'o, Cleveland'o ir visų kitų vietų dar plauks atnašos tėvynėi, kadir svečiams iškeliauvus iš tų vietų toliau. Daugelis dešimtnių ir šimtnių dar atsivys svečius jiems ir laivą sėdant. Tesivijie jų kuodaugiausia!

Po protesto prieš "Laisvės" ir "Kovos" gerb. svečių šmeižimą jau šimtai žmonių padėjo savo asmeniškus ir kaip draugijų atstovų parašus. Susirinkus parašų ir tukstančiai. Nėra jokios abejonės (ag jos ir nebuvo), kad su socialistų biurojaimais geresnių jų tautos žmonių didžiausioji mūsų visuomenės dalis niekad nesutinka.

SARDINIJOJ ATKASĖ SENO VAS DIEVNAMĮ.

Pietinėje Sardinijoje po šv. Anastasijos bažnyčią archieplgai atkasė žiliausios senovės dievnamį. Dievnamis esąs labai didelis, padarytas iš netakoj akmens, jo amžius siekia 1000 metų prieš Kristaus gimimą. Dievnamyje

rasta fontanas vardu "skausmų šaltinis", kurs iki šiol tebetekas. Stabai rasta gerai užsilaikiusiais. Muro dekoracijos rodo, kad čia buvus garbinama žemės deivė ir kokia tai vyriška dievystė su bu-lio galva. Randava įdomių karėivių stovyklėlių ir gražių žiestinių dalykų.

AMERIKOS LIETUVIŲ SKYRIUS VILNIAUS MOKSLO DRAUGIJOS MUZAJUJE.

I steigiamąjį Vilniuje Lietuvių Mokslo Draugijos muzėjuje amerikiečių lietuvių skyrių sulig šiol paskojo daug fotografijų: kun. F. B. Serafinas, kun. A. Skripka, kun. K. Ambrozaitis ir fotografas Stankunas Chicagoje; kun. K. Skripka ir fotografas Mažius Westville; kun. Petravičius East St. Louis; kun. Augustis Dorrisville; kun. Gadeikis Kenoshoje; kun. Krusas Waukegan; kun. J. Gervickas ir V. Stasevičius Grand Rapids'e ir kt. Visiems dovanotojas Mokslo Draugijos vardu taria ačiū.

Dr. J. Basanavičius.

PROTESTAS.

Spencer, Mass. Mes žemiau pasirašę Spencer'iečiai griežtai protestuojame prieš "Kovą", "Laisvę" ir "Sakę" už tokį biaurų užsiuolimą ir apėmežimą gerbiama dr. Basanavičiaus ir p. M. Yčo. Taip dergdami gerbiamus svečius liekate išgamos ir rūšerniais ir neigalite dristi vadinties Lietuvos vaikais. Ilgiausių metų ir geros pasekmės linkim. Dr. Basanavičiui ir p. M. Yči.

Urslė Jokubauskaitė, Jurgis A. Daugirda, Jonas Latvis, Kasys Jakubauskas, Antanas Blusis, Juozas Rusteika, Vincas Jakubauskas, J. Viskaras, Teresa Jakubauskienė, Ona Mažeikaitė, Veronika Rabinaitė, Rapolas Montvila, Pylypas Goštautas, Jurgis Airutis, Pranas Radvila, Aleksandras Arvidas.

North Waburn, Mass. Perskaitę "Drauge" protestą, ir mes karštai protestuojame prieš socialistų "Kovos" ir "Laisvės" bjaurius šmeižimus mūsų gerbiųjų svečių dr. J. Basanavičiaus ir Yčo.

Protestuojame! Antanas Buimėnas, Stanislovas Zakauskas. Iš Rockford, Ill.

Mes žemiaus pasirašiusieji sutinkame su protestu, tilpusiu "Drauge" ir kitose laikraščiuose prieš "Laisvės" ir Liet. Socialistų Sąjungos organo "Kovos" užsiuolindėjimus ant Liet. Mokslo Draugijos delegatų dr. J. Basanavičiaus ir M. Yčo. Protestuojame prieš tų dviejų žemos dvasios laikraščių redaktorių taktiką, kuria jie bando kenkti Liet. Mokslo Draugijos delegatams aukų rinkime Tautos Namams Vilniuje. Už tokį jų pasielgimą tebuna jiems amžina panieka ir gėda akyse lietuviškosios visuomenės.

P. A. Deltavas, K. Miklas, R. Kalinauskas, P. J. Petėnas, K. Kudlauskas, J. J. Petraitis, J. Gudzevičia, A. Petrowsky.

Prie protesto prieš "Laisvę" ir "Kovą" iš Athol'o prisideda dar šios žemiau pasirašiusios ypatos:

Rapolas Kamitis, Paulina Kunstienė, Klemonas Monstavičia, Antanina Gritaitė, Ona Gričiūnaitė, Katryna Aleksandraitė, Juozapas Liutkevičius.

Petrus Lapelis. Katalikiškosios Moksleivijos "Tikiu".

(Tęsa)

Antraip vertus, veikalai priešingi religijai yra daugelio skonių skaitomi. Aišku, kad moksleivio protas gauda užmeti-nėjimus, stato įvairių įvairiausių klausimus, i kuriuos nesugeba atsakyti, nes jam stoka elementariškiausio religijos mokslo pažinimo. Liudni tai faktai ir būtinai reikia jaunų pavyzdžių. Tikintis ir praktikuojantis draugas gali daugiau nuveikti, negu geriausios katecheto pamokos. Tikintis studentas turi savo gyvenimu patvirtinti, kad tobulybėje randa išsišimas visų svarbiausių gyvenimo problemų.

"Tikėjimo tankiausiai jaunuomenė nustoja ne dėl menamo neva jojo nesuaitakymo su protu, bet kad valia liepia pasiluosoti nuo to, kas uždeda ant jos kokias nors moralės priedermes. Lengva priimame net galutino ultracizmo filozofiškas sistemas, jei tik jų pripažinimas nieko nekainuoja.

Tikėjimas mums liepia būti gerais, liepia dirbti, melsties, liepia išsižadėti puikybės, egoizmo, o atsiduoti su dvasios nuolankumu brolių tarnavimams — tas gi ypač daug tinginių atšaldo nuo tikėjimo.

Tarp jaunūmenės jau, dėja, yra išpaatinę įvairūs nedori, įpročiai, kurie taip kartais pavergia sielą, jog geriau yra linkui atmeti tikėjimą, paminti sąžinę, negu išsižadėti puikybės, arba nepadorių smagumų.

Ir tuomet tai staigu įsiviešpatuoja josios vaidintuvėje milžiniška daugybė neva priešingumų tikėjime. Tikintis jaunikaitis turi patarti nupuoluosiems, atsitikusiems progai, kad geriausias budas sumušimui priešingų tikėjimų užmetinėjimui ir atradimui žviesos ant tamsaus gyvenimo kelio, yra sielos apvalymas nuo visokių nedorybių ir klausimas vidujinio balso, šaukiančio pasitaityti, tobulintis. Kas pasakui tą balso eis, tas eis nuolat pirmyn į šviesą.

Su religijinėmis praktikomis esti tankiai prasilenkiama dėl to, kad iš formalio regėjimo punkto atrodo esant jasias lyg be turinio. Bet visuomet pasilikia prie jų tasi, kuris susipras, kad iš jų galima semti įiegas ir ištermę. Studentas, kokios jias tautos nebutų, privalo mokėti bendrauti su Dievu, žiūrėti į jį ir per tai pakilti augstojen dvasios gyvenimo atmosferon prie galybės, prie tobulybės...

— Taip tatau atsiliepia apie religiją ir religijines priedermes jaunais, augščiaus doriškai ir protiškaiai pakilęs, mūsų draugas, geros valios jaunikaitis...

Pagalios, tenka dar susidurti su tokiais keistomis nuomonėmis: girdi, negalima esą tikėti šiuose laikuose, nes kaip kunigai, taip ir tikintieji vienai pšneka, o kitaip daro; to neapraktikuoja, kas mokina...

Yra, teisybė, tokių kunigų, tokių katalikų nemažai, bet jau tik ne visi. Yra ir dorų, ir pasiavstusiųjų tikėjimui, kad ir kunigai, ir katalikai yra tokio pat sudėjimo, kaip ir visi kiti žmonės. Jie eina ta pačia laiko srove. Tečias matant vieną kitą blogai darant bei nepadoriai elgiantis, negalima visų kaltinti — būtų tai neteisingai. Juk beveik visos herezijos, atskaios yra sutvertos nedorų dvasiškųjų; prie pastumėjimo bedievybės Francijoje nemažai prisidėjo tuli ištivrkę kunigai; Didžiosios Revoliucijos metu, Pa-ryžiuje (lapkr 1793) vietinė Konstitucijinė dvasiškijs su savo vy-skupu Gobel'at idavė kultą pasileidusiai artistei, pasodintai ant Notre-Dome'o katedros aukuro, kaip "proto deivei", rudydami smilkylą ir atlikdami kitokias bedieviškas, su protingais, dorais jausmais nesutinkančias, tiesiog bedieviškas "ceremonijas"... Bet neš tie dvasiškiei, nei tas atsitiktinis nesutęjęs pačios dorybės, kas skaistybės pilnų dvasiškų bei

katalikų, nei pačios religijos principų. Mococho ir jo sėbrų darbeliai Čenstakavo vienuolyne daug juk pripiktino žmonių, tečias patis tikėjimo principai, ar jojo dogmos tapo nepaliestos. Piktas sviete visuomet buvo ir bus. Jei nebutų pikto, geras neturėtų jokios vertės, nebutų sviete to trinumosi, tos distilacijos; geri, mielaširdingi darbai, jei nebutų pikto, neturėtų tokios skai-stybės, kokią jie nun turi. Piktas savyje yra sąlyga gero esmei, todėl, kaip tokis, yra reikalingas ir neišvengtinis žmonių naudai.

Kur mes neisime — visus susitikime su negatyve ir pozityve, su pasyviu ir aktyviu veikimu. Toks jau yra įstatymas žmoniems duotas, taigi, kaip tokis privalo būti visų gerbtinas.

Blogi katalikų darbai mums yra labai nemalonūs; gi tų kunigų, kurie tik žiuri savo kišenę ir pilvą, mes niekad negerbiame ir negerbsime, nes tokie to yra verti. Tikras krikščionis, tuo labiau doras kunigas negali šaltai žiūrėti į savo brolių skurdą, ir jų nelaimes. Svarbiausia krikščionijos ypatybė yra ypač artimo meilės praktikas, arba, kitaip tarus, gerai daryti artimui. Labai smarkiai užsiuolaisiais laikais ant tų kunigų ir gana teisingai. Tie, kurie veikia bei elgiais nesulig savo pašaukimo, užmiršta, kad "kūni-gystė — tai pasišventimas".

Taip išsitarė dleivotas, pilnas apaštalinės dvasios senelis, antvyskupis Veber, konferencijos laike, laikytos filosofijos ir teologijos klausytojų Orchard Lake'e, spal. 27 d. š. m. Daugelis užmiršta tai, eidami į kunigus. Tuli kunigystėje jieško patogaus, šilto gyvenimo. Bet nabagai apsirinka. Tokie esti nelaimingiausi. "Yra kunigų — kalbant to paties antvyskupo žodžiais — visai be tikėjimo. Aišku, kad tokie su Kristumi nieko neturi ir bažnytnes priedermes atlikdinėja tik, atsiprašant, dėl "biznio".

*) Pastaruoju laiku teologų stropiau imama studijoti pašaukimo dvasiškų luoman klausimą. Štai jau ir "Vadovo" paskelbiamose numeruose matome šį dalyką gvildenant ir dar kiti skaitinami yra tuomi užsimti. Yra, žinoma, tai labai svarbu. Nors seminarijose esti praktikuojama daug įvairių priemonių tam, kad tan luoman neįsiskverbėtų nepasauktieji, tečias, nežinurint j tai, visgi su nepasauktaisiais dar dažnai tenka susidurti. Tokie tik apskina visuomenę, ją išnaudo-dami; trukdo Bažnyčiai vartoti idealį, šventą darbą, žemina kitų kunigų autoritetą.

(P. Lapelis)

KONSTITUCIJA

(Ištatai)

Lietuvių Imigracijos Draugijos, — Įkurto Birželio 13, 1912. — (Užbaigta).

Centro Valdyba (Komitetas).

1. Centro Valdyba susideda iš išrinktų referendumu visuomenės — Pirmininko, Vice-pirmininko, Sekretoriaus, Išdinkinko ir dviejų Išdo Globėjų.

Centro Pirmininko Priedermės.

Pirmininkas daboja visą Draugijos bėgį, atidaro susiavizavimus, priima mėnesinius raportus nuo žmonių, veikiančių prieplaukose, išduoda juos Direktorių susirinkime, priima visokius reikalavimus nuo visuomenės, perduoda žmonėms, veikiantiems prieplaukose, sergti, kad būtų vykdomi gyvenimai visi nutarimai — referendumų, Generalio Komiteto ir Direktorių Komiteto; pasirašo po visokiomis bilomis, sergti, kad Draugijos veikimas tikty su įstatais Susiavizavimuose raportus iš abelo Draugijos veikimo ir stovio. Pirmininkas turi būti po 500 dol. kauceja.

Vice-Pirmininko Priedermės.

Vice-Pirmininkas atlieka visokias Pirmininko priedermes, kad pastarasis dėl kokių nors prie-

žasčių negali jų atlikti, pirminkauja Direktorių Komiteto susirinkimuose be sprendžiamoj balso, dalyvauja su Komisija patikrinime knygų.

Centro Sekretoriaus Priedermės.

Sekretorius vedė narių ir protokolų knygas, priiminėja visokias žinias, dalina jas pagal rūšis, atsakinėja į užklausimus, atlieka sekretorius darbą Susiavizavimuose, prirengia protokolus i organus, apgarsina abelus Draugijos stovį organuose bent 2 sykiu mėnuose, išsiuntinėja referendumų ir viršininkų rinkimo blankas, viešai kviečia išrinktuosius užimti savo vietas, ragina priklausančias organizacijas mokėti narių mokeskis ir veda visokius susinešimus. Sekretorius, priėmęs nuo priklausančių organizacijų pinigus (mokesčius) bėgyje 7 dienų turi perduoti išdinkinkui, skaitant nuo dienos apraikymo.

Sekretorius turi būti po 500 dol. kauceja.

Išdinkinko Priedermės.

Išdinkinkas užlaiko Draugijos išdą, moka bilas su paraisais Centro Pirmininko, Sekretoriaus ir pripažinimu 2-ųjų Išdo Globėjų. Legalizkas bilas, skaitant nuo jų apraikymo, turi išmokėti bėgyje 48 valandų. Išdinkinko kauceja regulioja Direktorių Komitetą nemažiau 1000 dol.

Išdo Globėjų Priedermės.

Išdo Globėjų priedermė sergti išdo stovį. Jie pasirašo po visomis bilomis, kurias mato legalizkomis esant; nelegalizkas bilas siunčia Direktorių Komiteto Sekretoriui, pranešdami apie tai Išdinkinkui. Jie turi teisę pareikalauti nuoraso išdo stovio butinai kartą i 3 mėnesius; pastebėję ką nors apie išdą, praneša Direktorių Komiteto posėdžiui ir išduoda raportus Susiavizavimuose.

Pastaba 1. Centro Sekretoriaus ir Išdinkinko knygos turi būti kiekviename pareikalavime gatyvos pertikrinimui.

Pastaba 2. Centro viršininkai, butent: Pirmininkas, Sekretorius, Išdinkinkas ir Išdo Globėjai, norėdami rezignuoti, turi paduoti rezignaciją Susirinkimui Direktorių Komiteto, kuriam pasiskirs revizijos komisiją patikrinimui ir priėmimui knygų ir kitų dalykų.

SKYRIUS VIII.

Draugijos Išdas.

Draugijos išdas — susideda iš narių mokesčių priklausančių organizacijų, iš iplaukų nuo parengtų Draugijos naudai pasilinksmimų (teatrų, balių ir p.) ir iš aukų.

2. Narių mokesčiai, esant reikalui, gali būti padidinamos arba sumažinamos.

3. Draugijos išdas naudojamas išmokėjimui algų žmonėms, veikiantiems prieplaukose, šelpimui imigruojančiųjų lietuvių ir kitiems Draugijos reikalams.

4. Draugijos išdas neturi būti aikvojamas tikslams, nesirisančiams su šios Draugijos siekliais. Konstitucija L. I. D. turi rasti pas visus jos Centro ir Generalio Komiteto narius ir kiekvienam priklausančios prie šios Draugijos organizacijos susirinkime.

Komisija tvarkymo konstitu-cijos:

J. Dobinis,
S. Vanagas,
S. Yankus,
A. Gumauskas,
A. M. Stanelis.

DRAUGIJOMS IR JŲ KOMITETŲ ATIDAI.

Patėmėje šia L. I. D. konstitucijai, teisėtis išsikirti ir pirmame savo susirinkime perskaityti ir nubalsuoti, ar prisidėti prie jos ar ne; jei nubalsuotumite prieš, tai malonėkite nurodyti priežastį ir pranešti S. Yankui, 350 Newark st., Hoboken, N. J., ne vėliau 30 dienos rugsėjo, 1913 metų.

Kučia.

Vertė A. Matutis.

Dabar neskaitytė, — perimtas sielvartų vaikščiojo skersai salės. Serooge pažvelgė į smėklą, paskui liudnai papurtė galvą ir atgręžė akis į duris, baimės apimtas.

Durys atsivėrė. Mergaitė daug jaunesnė už jį, įpuolė kaip stirna, pašoko, metė rankas ant jo kaklo ir pabučiavo jį kelis sykias, — šaukdama:

— Mylimas, brangus broli! — Ateinu, idant paimti tave namo! — plodama rankomis ir neleidama džiaugties, antrino: Nam! namo! namo!

— Fanny! brangiausia Fanny! namo! — šnabzdėjo jaunikaitis drebančiu balsu.

— Taip, brangus broli, ištikrujau namo, ištikrujau. Tėtė yra taip geras palyginant su tuo, kas buvo, jog mūsų namai stoji rojumi! Nekurį vakarą taip širdingai kalbėjo su manimi, jog tuo padrasinta, klausiau, ar negalėtum atvažiuoti šventėms; atsakė, jog labai gerai, kad priminiau apie tai ir galėsiu važiuoti paimti tave. Esi jau vyriškiu, — pridūrė, žiūrėdama jam į akis, — niekada esi negrįš! O dabar sykiu praleisime Kalėdų šventes, linksmausias pasaulio šventes!

— Mano brangioji, mano mylimoji! mano globėja! — susigrądinęs tarė.

Ji juokėsi ir plojo rankomis, paskui norėjo jį pabučiuoti ir galva, bet negalėjo taip augstai pasiekti, — taigi vėl juokavo, pamatė, ant kojų pirštų ir vos atsiakė. Pagalios patraukė durų link. Ejo paskui ją.

Priemėnyje pasigirdo rustus mokytojo balsas, matomai, pripratęs įsakinėti.

— Paduokite čia skrynią ir daiktus p. Serooge'o.

Po kuo p. profesorius pasirodė savo ypatoje: pažvelgė į Serooge'ą draugišku žvilgsniu ir paspaudė ranką atsisveikinti nuo ženkli. Pagalios išvedė jauną porą kitan kambarin, šaltan kaip ledinė, tikrajan salionan — pavestan svečiams. Paduota butelis labai lengvo vyno ir pyrago; vaicino nuo savo svečius, taigi sušnabzdėjo tarneitai, kad nuvestų taurėlį ir vežėjui. Tas vlenok atsisakė (paimti, jeigu girdi, tai esąs tas pats vynas, kurio syki jį vaicino tame name; širdingai ačiūoja, bet melkia stiklo vandens, nes vanduo labiau pastiprinąs. Tuo tarpu uždėta pono Serooge'o skrynia vežimui; jauna pora širdingai atsisveikinus su mokytoju, šoko vežimam, kurs skubiai įdėjo žvyrnuot keliu, ženklinašamas vėžs minkštame, kaip marių putas, sniege. Vežime jis bučiavo sėdėrą rankas ir tukstančius sykių dėkojo.

— Buvo tai menka, bet meili ypata, svyravo smarkesniai vėjų paputus, bet turėjo prakilimą ir puikią širdį, — tarė dviasia.

— O! taip, angelo širdį — pratarė Serooge — aš tam neprieštarauju, gink, Dieve!

— Mirė ištėjęs — pridūrė dviasia — rodosi man, jog paliko dvejatą vaikų?

— Vieną — atsakė Serooge.

— Tiesia, vieną sunų, vyro secerėn.

Serooge parando, suko akis ir nuleido galvą:

— Taip — prabilo pusbalsiu.

Vos apledo mokyklos rumus, vienoje valandoje Serooge su dvasia atsirado apgyvento miesto gatvėje. Viespatavo čia tikrai šventadienio judesys, žmonės skubėjo, bėgo, — vežimai, vežimėliai ir brikos kryžiaus brukuota gatvė, apsidengusia sniegu, — miesto gyvyimas virė virė. Parodos pardavėlių languose prikištinais liudyjo, jog esama nepaprastos iškilmės; lengvu atspėti, jog tas viskas tapo prirengta Kalėdų šventėms. Visas languose, — pernikai, pyragai, grūšios, uoboliai, kalvos žuvų, puikios eglaitės. Puikūs dalykai! Vakaras artinasi, pažvelgęs atsimusė visuose languose;

dumai, prisigėrę virtuvų kvapniais, plaukė iš visų kaminių.

Dvasia sustojo prie vienos pardavėklos durų ir užklauso Serooge'o, ar pažįsta tą vietą?

— Gal juokauji iš manęs? Kaip gi nežinočiau! Juk gi toje pardavėkloje, vaiku dar budamas, tarnavau, pagalios gi tapau pardavėju.

Inėjo.

Serooge pamatęs augstą jėgamastį perukoje, sėdintį savo kantoje ant augstos kedės, it ant arklio, labai sujudintas, pradėjo dairytis, — pabalo, paraudo, pagalios suuko:

— Bet tai senas Fezzivig'as, mūsų principalas, lai Dievas laimina; gal pašėlau; Fezzivig'as iš numirusių prisikėlė!

— Nusiramink — tarė dvasia. Fezzivig'as padėjo plunksną, pažiūrėjo į laikrodį, išmė iš kišenės laikrodėlį, nedaug mažesnis nuo kabančio ant sienos, patrynė rankas, pataisė peruką, patraukė žemyn sermėgą, kuri pasikėlus buvo net iki kalko ir nusijuokė, kaip mokinys, juokėsi viskas iš ko tik jis susidėjo, ką tik turėjo ant savęs, pradėjęs nuo batų baigiant peruką. Jeigu juokties, tai visa širdžia, visa siela, visu kūnu! Pagalios susuko galingu, skambančiu balsu; bet pilnu juoksmo, džiaugsmo.

— O! ei, Dick'ai! Ebenezer!

Serooge (bet ne tas Serooge, kuris buvo su dvasia, tiksliai ant antras — suprantat?) Serooge, jau ne mokiny, bet suaugęs jaunikis, įpuola į kambarį su kitu vienukiu.

— Tai Dick'as Wilkins — sušuko tikrasis Serooge, sutrenkdamas dvasios petyn. — Ištikrujau Dick'as Wilkins. Sykiu su manimi buvo čia pardavėju. Dievaži, pažinau jį iškyko. Dick'as geras Dick'as, buvo labai prisiręs prie manęs, — širdingai draugavome.

— Na, toliaus vaikai — Fezzivig'as šaukė — šiaudien darbo užbaigta. Šv. Kalėdų vilija. Di di šventė — Kalėdos! Ebenezer! Kalėdos — Dick'ai! Greitai išnešti langenyčias, uždaryti sankrovą — šaukė trindamas rankas. — Kas tai, dar čia tebestovite, kaip stulpai! Dar sankrova neuždaryta! Mar!

Suauku net įsivaizdinti, su kokia greitumu metėsi durysna. Su dideliomis langenyčiomis išlėkė, it pašėlę, gatvėn; — vienas, du, trys — jau įstatytos; — keturi, penki, šeši — sklendė ir kaladėlės nuleista; — septyni, aštuoni devyni — viskas uždaryta. Pirm negu priskaitytume iki dvylikai, jie jau būtų sugrįžę it lenktynių arklinai.

— O dabar, mano vaikai — tarė Fezzivig'as — apvalykime viską, sustatykime į kampus nereikalingus daiktus, kad daugiasia turėtumet vietos. Na! veikiams! Gerai, taip; ak, tu gremzdai, tą skrynią po bienu dėk — Ebenezer, ką tu darai! tą ryšulį ant kito, na, ar jau supranti?

Apvalyti! — jie gi visą namą perkrautų ir perneštų kur kitur akies mirksnyje. Minutės laiku viskas buvo jau užbaigta. Viskas, kas tikta galima pajudinti iš vietos, sustatyta — sukranta kur ten kampos, lyg žmogaus akis niekada nebūtų turėta regėti. Pašlakstė grindis vandeniui ir išlavė, pataisė liampas, įpylė į pečius anglių maišą; pardavėklos visai permėnė išvaizda, vienoje valandoje pavirto į didelę balių salę, — parankią ir šviesią; — tikta gal, kaip balių salei, perdaug įkaitinta. Bet tai nieko nekenkia.

Prasidėjo netikėta apeiga. Pirmausiajai atėjo, buk pats iš savęs, smuikininkas su plačia gaidų knyga po pažastimi. Užsėdo augstam principalo kedėn ir pradėjo derinti smuiką, — sukti, cypiti, mėginti taip, kad net iš to visko griežtė Fezzivig'ienė, paskui jos trys pa-

nelės Fezzivig'aitės, — baltos, gražios malonios, padorios, žėrinčios mandagumu ir linkamyste.

Paskui ją išlindo šeši kavalieriai: išsirengę, išsitemę, vaikinai it žvakės (tiesa pasakius, tarp jų buvo du muilo išdirbėjai), paskui vaikai ir mergaitės iš viso namo, drągal, pažįstami, — vienas vaikas iš artimos pardavėklos, — našlaitis, apie kurio principala šnabzdėjo, jog savo mokinius baudo marina. Baisėnybė! Ir taip ejo vieni paskui kitą; tie drąsiai anie baillai, šie su šlamėsiu, kiti nemirtingai, pasistumdami, pasislėpdami už vieno kito, kaip tai visados ir visu būna. Gana, kad vieni išėjo ir susiskirstė. Paskui prasidėjo visokios klupčiosimai, linkėjimai, meldimai prie šokio ir kitos labai svarbios apeigos. Pagalios stoji į portas — gal net dvidešimtis, — ar tai galima suskaičiuoti, kada sukasi į visas puses — gal ir daugiau... Šokiai! Švaistėsi be galo, kaip pašėlę; veimyna nei valandėlė neprisėdo, vaikėnių nuo vieno prie kito, linkėję, glamonėję, bučiavo svečius, vaikus; senas Fezzivig'as traukė iš kampe nedrąsius, šaukdamas: "Pirmyn, labai puikiai, kaip savuosė namuose! Tamstų tarnai! Lai gyvuoja! Kalėdos!"

Kada smuikininkas pailso atidėjo smuiką ir nulenkę galvą į alaus uzbongą tyčia jam prirengtą. Ilgai gėrė, — geresioji gėrimu, — bet kada išsitiesė, pagriebė smuiką ir pradėjo išnaujo smuikuoti be pailso tarytum aną nuvargintą smuikininką būtų nuvedė namo ir tuojaus būtų pasirodęs kitas, naujas, atsilėjęs, prisirengęs smuikuoti be galo.

(Toliaus bus)

Aukos Tautos Namams Vilniuje.

6 d. rugpjūtio, c. c. c. III. surinkta aukų:

Kun. Ant. Ežerakis, 1 sieksnį žemės ir aukų \$15.00, viso 12.00

\$2.00 aukoje Pet. Jakšis, — \$2.00.

Po \$1.00 aukoje Juozas Andriulis, Antanas Mikalojus, Kaz. Baltrūnas, Petras Ambrozaitis, Aleksandra Krenčienė, Dominikinas Naruševičius, Andrius Šlekis, J. Pareikis, Antanas Pusanis, Juozas Kavaliūnas, Antanas Brodskis, M. Šarka, K. Mikalauskas, A. Lintukas, A. Kleikis, J. Mikolainis, Andrius Povas ir K. Ambrozaitis, — \$13.00.

Po 50c. aukoje: J. Juknis ir Jononis, — \$1.00. Smulkių aukų \$6.40. Viso \$39.40.

CHICAGO.

Pastorė Marija-Labdaris: Juozas Molis, 35 m. mėsininkas, gyvena 2350 So. Leavitt st., Chicago, gimęs Juozapo kaimo, Telšiu pav., Kauno gub. \$100.00

Jonas Krotkus, gim. Rukštonyse, Remigalos par., Panevėžio pav., 38 m., mėsininkas, 2454 So. Oakley ave., Chicago, Ill. (Amerikoje 11 metų). \$104.00

Mykolas J. Tannevicius, bankininkas, 670 — 18th st., Chicago, Ill.; gimęs Trapunto dvare, Lazdijų pav., Seinų par., Suvalkų gub., 1880 m., 18 metų gyvena Amerikoje \$100.00

Antanas J. Bierkinkis, gimęs Kauo rugpjūtio 2 d., 1870 m., 20 metų Amerikoje, bankininkas, 4600 So. Paulina st., Chicago, Ill. \$100.00

Kun. F. B. Serefinas, gimęs spalio 3 d., 1871 m., Kvedarnoje, Raseinių p., Amerikoje 27 m., baigęs šv. Ignaciaus kolegiją Chicagoje ir Kenricko seminariją St. Louis, klebonas Visų šventė parap., Roseland, 10806 So. Washab ave., Chicago, Ill. \$100.00

D-ras Ant. K. Butkus, \$105.00 Juozas Hertmanavičius, gimęs rugpjūtio 12 d., 1874, Okoliena Nemaršiš, Vidulės parap., Raseinių pav., Kanono gub., Amerikoje nuo 1893 m. Notaras A. Olsėvskio banko. \$125.00

Juozas Grigulis, gimęs Kungių kaimo, Rietavo par., Telšiu pav., gyvena Roseland, Chicago, Ill. \$100.00

Kun. Kazys Ambrozaitis \$208.00 Ant. Olsėvskis, bankininkas, 3232 So. Halsted st., Chicago, Ill. \$100.00

Katrė Kaupaitė \$50.00

Pirko sieksnius:

Juozas Grybas \$10.50

Vincas Ratkevičius 10.50

Juozas Sauroras 10.50

Juozas Likas 10.50

Dominikinas Likas 10.50

Antanas Masiulis 10.50

V. J. Stankunas 10.50

Jonas Rasiškas 10.50

Pr. Poska 10.50

Kazys Liaudanskis 10.50

Juozas Moekus 10.50

Juozas Teišerskis 10.50

Pov. Baltutis 10.50

Pranas Šivickas 11.00

Pov. Brūdas 10.50

Dr. Ant. Zimantas 10.50

Julija Zimantienė 10.50

Dr. J. Stanislovo V. ir K. 25.00

Jonas Kulis 10.50

Feliksas Simonas 10.50

Stasys Bardys 10.50

Pranas Misiavičius 10.50

Onas Radevičienė 10.50

Baltus Jasiulis 10.50

Justinas Kulis 10.50

Isidorius Nasėda 10.50

Ant. Koks 10.50

Juozas Misiavičius 10.50

Barbora Vitkaitė 10.50

Juozas Ulinas 10.50

Nežinomas 10.50

Juozas Ambrozius 10.50

Jonas A. Petrošius 10.50

Antanas Visbaras 10.50

D-ras Jukubas Kulis 10.50

D-ras Adomas Juška 10.50

Liudvikas Kasparas 10.50

Agota Kasparienė 10.50

Juozas Ridišas 10.50

Valparaiso Univ. stud. Lietuviai 24.50

J. A. Chmielianskas 11.00

Viso labo nuo pradžios \$2,525.50

Vilniaus Antros Vartų parapija (West Side).

Po \$5.00 paaukavo: Dr. A. Rutkauskas, St. Jankelionas, P. Cibulskis, K. Kovarskas, adv. J. Kučinskis. Iš viso \$25.00

Po \$2.00 paaukavo: adv. A. Šlekys, Dr. A. Rutkauskaitė, Br. Lenkauskas, M. Kanapackas, A. Dirė, J. Lukošius, T. Abrasitis, A. Likaitė, A. Zacharevičius, A. Radomskis, S. Tamulionas, J. Jurinas. Iš viso 24 doleriai.

Po \$1.00 paaukavo Vincas Kišonas, Jonas Šilius, Myk. Dudas, Jon. Kazanauskas, Jonas Zama, Mar. Radevičienė, Konst. Jukubas, Kaz. Sabonis, Kaz. Dominas, J. Vaitutis, Mat. Jakubka Paul. Alivinskis, Juoz. Dulinskis, Ant. Grins, Juoz. Paterakas, Juoz. Jurgaitis, Myk. Valentinavičius, Pranas Salamauskis, Jon. Šilius (žada duoti ir \$100.00), Ant. Pociunas, Ant. Joodikis, Petras Balčiūnas, Barb. Kučinskaitė, Juoz. Valionis, Apol. Valskaitė, Andr. Janulis, Ant. Vencunus, Ant. Linkus, Ad. Jankauskas, Stan. Sakodolskis, Liudas Svėdas, Vinc. Jankelionas, Karal. Kišonas, R. Zarškauskas, Jieva Rukšaitė, Petras Bernatavičius, Sim. Pilieckas, V. Bergelis, J. Lūbinas, Myk. Misičkas, Jon. Gausas, St. Budavičius, St. Brundis, Ant. Kiličevičius, Kar. Aleksandras, Jon. Vertelka, V. Galsuskas, Myk. Daniunas, Ben. Kazanauskas, Paul. Daniunas, Mikas Juzėnas, P. Šliutinis, Juoz. Kriukas, P. Adomaitis, Aug. Kriukas, Jon. Likas, Dom. Likas, Jopolitas Radvilavičius, Viktoras Gabševičius, Jon. Jankūty, Bron. Janulis, Vl. Janulis, Petron. Bombliat, Juoz. Šlapelis, A. Matulis, Ant. Ivanuškas ir Vincas Jusas.

50c. paaukavo R. Ziurkauskas. Po 25c. paaukavo: Aleks. Čibas, Petronėlė Likaitė, Barbora Likaitė. Viso \$121.25.

Agvelinos Dievo par. (18-ta gatvė).

Po \$5.00 paaukavo: B. Nenartonis, J. Montvila, J. Balčiūnas, M. Plavinskas, V. Šatas, Jon. Petruskas, Jur. Petruskas. Iš viso \$14.00.

Po \$1.00 paaukavo: Juoz. Zubavičius, Petr. Jurevičius, St. Jucevičius, Monika Montvilienė, Ant. Einaris, Jonas Dimša, Jur. Joodelis, Jon. Burėikas, Pr. Zavištavičius, Kaz. Mečionis, Ant. Augaitis, Vikt. Palubinskas, Petr. Šaldokas, Jon. Dovydonis, Petr. Vaitonis, Jon. Statkus, Vinc. Vilninas, Kaz. Jankauskas, A. Venclovas.

Smulkesnių 75c. Jankauskas 50c.

Šv. Jurgio par. (Bridgeport).

J. Lazdauskas paaukavo \$5.50. Po \$5.00 paaukavo: M. Damijonaitis, B. Vaitiekūnas, B. Janušauskas, F. Juozapaitis (apt.), F. Drukteinis. Iš viso \$25.00.

B. Ruigis paaukavo \$3.00. K. Drangelis paaukavo \$2.80.

Po \$2.00 paaukavo: V. Paplauskas, Br. Lenkauskas, Ant. Vitkus, Vl. Kasiņskas, St. Misius, Jon. Prūsinskas, Iz. Papiuskas, J. Šarkis, S. Misičkas, Al. Kupėnas, P. Kenutis, J. Mazelliauskas, Vinc. Miškeika. Iš viso 26 doleriai.

J. A. Šimkus paaukavo \$1.50. Po \$1.00 paaukavo: Aleks. Rokas, Juoz. Mikolionas, Bron. Jakaitis, A. Augaitis, Ant. Kartanas, Mat. Tamulevičius, Ant. Liepa, Ant. Miškeika, Ant. Mozgeris, Juoz. Lotofa, St. Medziuskas, Juoz. Bacevičius, Juoz. Jankūnis, Ant. Joodis, Vl. Radevičius, Kon. Mikolionas, Ad. Bervais, Pr. Vėpėtininkas, Vl. Malinauskas, Jon. Rupeika, Zen. Lekis, Juoz. Branzekas, Bron. Sadanuskas, Br. Sandarigas, Ant. Bagdonas, Jon. Geryba, P. Ribikauskas, Jon. Paplauskas, Pr. Sorokas, Ant. Pocius, Pr. Kečinskis, Jul. Bartas, Mrs. Martišienė, Vl. Žilvitis, Ant. Misičkus, Ad. Misičkus, Juoz. Kundrotas, Grig. Glimeckas, Aleks. Davidonis, Fel. Platnaukas, Kleof. Jurgelionis, Ed. Bul-

kevičius, Petr. Kundrotas, Petr. Kazauskis, Petr. Narbutas, Ant. Engailiškis, St. Artišauskas, Konst. Stasevičius, D. Bernatavičius, Juoz. Braknys, Ant. Narbutas, Ant. Skinderis, Kaz. Lukoševičius, X., Kaz. Mikellionas, Albert Kupys, Leok. Zukauskas, Emil. Stradamskiūtė, Vinc. Jonutis, Vinc. Mielionis, Petr. Šnauskaitė, Jon. Šatas, Stef. Butkevičienė, Jon. Aiškinis, Juoz. Juozaitis, Jurg. Zakas, Jurgis Gaubas, Vinc. Plekavičius, az. Savickas, Juoz. Jurjonas, Vlad. Jurjonas, Vyt. Lukauskas, Just. Balseys, Jon. Karvelis, Juoz. Budreckis, A. Libeckis, Zig. Gregoravičius, Jonas Petkus, J. Karlikauskas, Zen. Leikys, Dom. Baranaukas, J. Jonelionas, B. Ežerskis, Jul. Malinauskas, Anupr. Ivaškevičius, A. R. Jucevičius, D. Gapšys, Kaz. Juozapaitis, Juozapas Kazlauskas.

50 paaukavo S. Kūnca. Smulkesnių aukų \$37.55.

South Chicago anky ir įvairios vietos. Po \$5.00 paaukavo: J. Medelis, Al. Vaitkevičius, Jur. Zereskis. Iš viso 15 dolerių.

Po \$2.00 paaukavo: N. Aksamitaukas, Jok. Baslavickas, P. Kairys, A. Karlauskas. Iš viso \$8.00.

A. Greičius — \$1.50. Po \$1.00 paaukavo: J. Jankauskas, J. Endžiulis, P. Pailulis, D. Šemaitis, Kaz. Katutis, Pirk. Bendrovė "Lietuva".

Po 50c. paaukavo: Petr. Karpavičius, Jut. Karpiūtė. K. Pikelis — 25c.

North Side.

V. ir A. Šliutėnis — \$1.00. Po \$2.00 paaukavo: A. Kieris, A. Šimkus. Iš viso \$4.00.

Po \$1.00 paaukavo: J. Petruskaitė, Br. Kišonas, A. Mičiulis, K. Navickas, A. Žyla, M. Klištaitis, V. Dovyraitis, V. Narbutas, V. Kebučikis, J. Briedis, J. Brijuonas, St. Sakalauskas, A. Kaprys, M. Mažeika, J. Gerdiūnas, J. Kalpokas, D. Šutauskas, A. Ribokas, Pr. Brijuonas.

Smulkių aukų — \$9.90.

Kensington, Ill.

J. Vasilionas — \$5.00. Po \$2.00 paaukavo: J. Samas, A. Narbutas. Iš viso \$4.00.

Po \$1.00 paaukavo: Kaz. Vals, Val. Rakaišius, Pr. Kazalevičius, M. Palilionis, J. Pinigis, P. Jakucionis, A. Arbaitis, S. Karandzevičius, J. Pivoriūnas, J. Dubis, M. Kalkauskas, J. Bernotas, J. Orininkaitis, M. Bacevičius, Z. Klibienė, Br. Linkevičius, Peter. Ambrozūnas, P. Danga, J. Škeberdis, Pr. Šivickas, St. Liutkevičienė, P. Grybas, P. Stočkus, P. Bobelis, St. Gustas.

Po 50c. paaukavo: S. Vaitkus, P. Šarupis, J. Bacevičius, M. Radevičius, A. Norikunas, St. Čekinskis, J. Grybas, K. Dekonis, J. Bobelis, K. Drangelis, O. Žalienė.

Smulkių aukų \$1.55.

Indiana Harbor, Ind.

Po \$2.00 paaukavo: kun. Jakšys, V. Radevičius, P. Norikis, J. Karmelavičius. Iš viso \$8.00.

Ant. Ciparas \$1.50.

Po \$1.00 paaukavo: K. Alšauskas, J. Žilinskis, J. Denaps, P. Irkmonas, St. Šerpetis, J. Šorpištis, J. Kuncavičius, J. Kundrotas, K. Jurkštas, St. Gudus, L. Laucis, M. Maurecas, K. Petriokas, J. Macenis, Ant. Gerdiūnas, B. Gausauskas, J. Aukšlevičius, K. Verbyla, J. Kučinskis.

Smulkesnių aukų \$5.35.

Rockford, Ill.

Po \$5.00 paaukavo: V. Jukubynas, K. Marcinkevičius, P. Petrėnas, J. Petrėnaitis. Iš viso \$20.00.

Po \$2.00 paaukavo: J. Gustas K. Kudlauskas, A. Butkus, P. Deltuva, P. Kalinauskas. Iš viso \$1.00.

Po \$1.00 paaukavo: K. Jokubynienė, K. Janulis, P. Vaitkus, J. Radžiūnas, A. Latėnas, V. Latėnas, V. Latėnienė, J. Palinkaitis, M. Budras, J. Valentukevičius, S. Jukubauskas, R. Kalinauskas, E. Mičiulitė, S. Vosylius, J. Mercanitis, K. Stankavičius, J. Bacevičius, J. Kaleckis, J. Jusevičius, P. Latėnaitis, P. Šileikaitė, Kleivickaitė, K. Ambrazas, K. Miklas, P. Maslokas, K. Orbiūtė. Smulkesnių aukų \$12.55.

MARK T WAIN. HUCKLEBERRY FINNAS

Apsaka.

Vertė JONAS KMITAS.

(Tąsa)

— Dabar ir gana! Iš kur tau atėjo tokia mintis?
— Iš kur atėjo? Ugi jis tik ką dabar pasakė, kad judu pažįsta.

— Ką tu čia pasakoji? Kas, kada, kur pasakė, kad mudu pažįsta?!

Paskui Tomukas kreipėsi į mane ir paklausė:
— Ar tu girdėjai ką nors kalbant?

Žinoma, ir toki klausimą galėjo būti tik viens atsakymas:

— Ne, aš nieko negirdėjau.

Tomukas pažūrėjo į Džimą, tartum niekados nebuvo jo matęs, ir paklausė:

— Ar tu ką sakei?

— Ne, — atsakė Džimas, — aš nieko nesakiau.

— Nei žodžio?

— Nei žodžio.

Ar matei mudu kada nors?

— Niekados neesu matęs.

Tada Tamas atsikreipė į nigerį, kurs žiūrėjo į tą viską baisiai nusigandęs, ir aštriai jo paklausė:

— Kas gi tau pasidarė? Iškur tu čia išsvajojai, kad jisai mus užšnekino?

— Tai vėl tos raganos, — atsakė nelaimingas tarnas. — Jau verčiau numirti, negu taip gyvent.

Kas diena taip mane vargina. Tik, meldžiamieji, nieko nesakykite poniutei, nes jinai mane bara ir sako, kad raganų visai nėra. Norėčiau, kad ji čia būtų, tai pati pamatytų. Bet jau su žmonėmis vis taip. Kad ir kažin ką jiems sakyk, netikės, kol savo akimis nepamatų.

Tamukas davė nigeriui dešimtuką ir liepė nupirkt daugiau siulų plaukams susiraišiot. Paskui aštriai pažiūrėjęs į Džimą tarė:

— Norėčiau žinoti, ar dėdė Silas pakars šitą nigerį. Jeigu aš sugaudočiau tokį nedėkingą tarną, kurs išdrįsta pabėgt nuo savo ponų, tikrai jį pakarčiau.

Nigeriui nuėjus į šviesą pažiūrėt, ar gerą dešimtuką gavo. Tomukas kužtelėjo Džimui į ausį:

— Niekados neišsuduok, kad mudu pažįsti. Jeigu nakčia išgirsi, kad kas kasasi po pamatais, tai žinok, kad tai mudu. Noriva tavę išliuosuoti.

Džimas vos suspėjo suspausti mus už rankų. Kada tarnas sugrįžo, Tomukas paklausė jo, ar mudu galėsiva tankiai čion ateiti. Ansai noriai su tuom sutiko, nes jam vienam esant bangu, ypač tamsoje. Mat, raganos labiausia patamsėj žmogų kankina.

XXXV.

Kad išliuosuoti, tai jau tinkamai. — Juodi planai. — Nelygi vagystė. — Sunkus padėjimas.

Dar buvo kokia valanda iki pusryčių, taigi neturėdami ką veikti, mudu nuėjo į girią. Tomukas sakė, kad kasti patamsia negalima, reik pasirūpinti šviesos, bet kadangi su žiburiu būtų peršviesu, tai reikėjo kitoniškos šviesos pasijieškoti. Tulų medžių pušiesiai išduoda labai silpną šviesą nakčia. Jūs vadinate alpių žiburiais. Prisirinkova tokių pušiesių visą našatą ir atsinešėva pas budą, kad būtų pasirengus pradėti darbą vakarui atėjus. Viskas, rods,ėjo puikiai, bet Tomukas buvo susiraukęs.

— Po galų, — sakė jis, — visas šitas darbas per daug lengvas ir nerangus. Baisiai sunku išrasti kokią nors sunkenybę. Nėra jokio sargo, kurį reikėtų užmigdyti, — juk prie kalinio privalo būti sargas! Nėra nei vieno gero šunies. Džimas už vienos kojos rėtežiui prirakintas prie lovos: užtenka tik pakelti lovos koją ir rėtežys nusmuku. Dėdė Silas visai užsitiški, kiekvienam duoda raktus. Juk Džimas galėtų patysai atsiliuosoti nuo lovos rėtežį, atmušti lentą nuo lango ir pabėgti, tik tiek, kad nebūtų jam naudos keliauti su rėtežiu ant vienos kojos. Žmogus pats turi išradingi klijutis ir pavojus. Vienatinė iš to nauda, kad žmogus nors kiek turi pamankštinti smegenis, kad kokią sunkenybę išradus. Dabar, kad ir su ta šviesa. Neva tai būtų pavojinga kasti prie žiburio, bet tarp mudviejų kalbant, čia galėtų kast užsidegęs pagaikštį ir tai nieks nepastebėtų, kokia čia tvarka. Bet, kaip čia nebūtų, turime dar surasti pjuklą.

— O kam tas pjuklas? — paklausiau.

— Kam pjuklas? Ugi nuplauti lovos koją, kad paliuosoti rėtežį.

— Pats sakei, kad užtenka tik pakelti lovą, ir rėtežis nusmuku savaimi.

— Klausyk, Huckai, tokią kvailybę tikrai tu galėjai pasakyti. Nesuprantu, kaip galima but tokiu vaikisku. Tu turbūt neskaitai jokios geros knygos? Barono Trencko, nei Casanova, nei Benvenuto Chelleeny, nei Henriko IV, nei į tai panašių didvyrių? Kas tai girdėjo paliuosoti kalinį tokiu semmergišku budu? Ne. Visose knygose pasakyta, kad reik nuplaut lovos koją, druožles suvalgyt, kad žymės neliktų, paskui ištepti tą vietą su taukais, ar kokiomis srutomis, kad nebūtų žymų, ir sulaukus tamsios nakties, nulauzt lovos koją ir atliuosuoti rėtežį. Paskui nuo muro nugileidi virvę į grabę, puolant išsilauži sau koją, — nes virvė turi

(Toliau bus)

DIDELE DOVANA!

Kas užsirašė "Draugą" iki Spalio 15 d. 1913 m. prisiųsdamas "Draugo" Administracijon \$3.00, tam siųsime "Draugą" 18 mėnesių ir duosime knygų \$1.00 vertės dovanų. Knygas galite pasiskirti iš tilpstančio "Draugo" sąrašo.

Pasiskubinkite, kas pirmesnis, tas geresnis!

"Draugo" Administracija.

VIETINĖS ŽINIOS.

PARODA PAMOKINIMUI KAIP ISSISAUGOTI DŽIOVOS.

Paroda vėliaus busianti pritaikyta ir lietuviams.

Rugsėjo 13 d. Shermano parke atsidengė Tuberkuliozijos Instituto paroda, kurioje išstatyta įvairiausių dalykų iliustruojančių džiovos besiplatinimą. Parodos svarbiausias tikslas pamokinti žmones, kaip išsisaugojus džiovos. Ne tie gydymas, kiek rupestingas apsisauginimas svarbu kovoje su ligomis, o ypač su tokia liga kaip džiova. Kaip apsisaugoti, reikia žinoti, o apčiuopiamiausia galima tai sužinoti tokiose parodose, kaip kad ši Tuberkuliozijos Instituto surengtoji.

Gaila tik, kad Shermano parkas nelabai lietuviams žinomas. Užklauskime vieno parodos rengėjų p. A. J. Strawson, Chicago's Tuberkuliozijos Instituto asst. superintendento, ar nemanytų Institutas surengti tokios parodos ir kitoje vietoje, kuri žinomesnė lietuviams.

"Taip, taip", atsakė. "Mes manome savo parodą surengti ir tokioje vietoje, kuri gerai žinoma lietuviams. Išpardžiū manėme, kad Shermano parkan patrauktume lietuvių, bet kairurie lietuvių veikėjai mums paaiškino, kad ten lietuvių negalės daug atsilankyti. Tai dabar specialiai lietuviams pritaikyta paroda nutarėme surengti Davis Square".

Ar greit ten bus paroda surengta?

"Ten surengsime parodą ne vėliau, kaip sausio mėnesyje. Kad pasisektų ta paroda, tuo rūpinsis pačių lietuvių komitetas".

Ar tas komitetas jau yra, ar dar tik bus?

"Jau yra. Komitetas yra pakviest Dr. A. Zimontas, B. K. Balutis, Dr. Tananevičius, Kl. Jurgelionis, Dr. A. Graičunas, F. Kibartas ir kiti. Komiteto pirminku išrinktas Kl. Jurgelionis, sekretorium F. Kibartas".

Kokios-gi komiteto užduotys?

"Jų dalykas bus viską taip tvarkyti, kad lietuvių kuodaučiausia galėtų paroda pasinaudoti. Jie turės sutaisyti parodos vakarų programą, gauti kalbėtojų, ypač daktarų, taipgi išaiškinti, kurie galėtų atsilankiusiems parodon išdėstyti ką kurie dalykai reikšmą".

Kuo užsilaiko tamstų Institutas, ar jį šelpia valdžia?

"Ne, jo valdžia neselpia. Užsilaiko jis vien atnašomis. Vienas kitas turtingesnis žmogus duoda šiek tiek daugiau, daugumas gi atnašų yra smulkios. Musų instutu prezidentas, Dr. Th. B. Sachs, daugiausia yra prisidėjęs ir darbu ir pinigais, o savų kelių jis žmogus yra neturtingas. Su valdžia, tai yra, su pavieto ir miesto įstaigomis, kurių pareiga yra higieniškas užalikti, mums nekarta prisieina ir kovoti. Šio to atsiekiame, bet sunku yra daugiau kas padaryti, kada viskas persisunkę supuvusia politika, kada ir išrenkamieji ir pasiskiriamieji žmonės yra niekam tikę grašiagaudžiai. Vienas žmogus dar bando kiek gero daryti — tai dabartinis komisyonierius prezidentas A. McCormickas. Jo galė yra suvaržyta, visa taryba yra prieš jį; matote, ten dabar net iki muštynių priejo. Betgi jis turi paskiriamąją galę, ir ja jis gerai naudojasi. Yra pasakyjęs tikrai sąžiningų žmonių, ku gijoms atsišaukimą sekandrie visokiais galimais būdais turinio: stengiasi gerą daryti".

sv. Kazimiero Kapinių Varpo pašventinimas.

Nedėlioje rugsėjo 15 dieną sv. Kazimiero kapinėse atsiliko pašventinimas varpo, paaukoto p. A. Voitkevičiaus. Pašventinimą atliko diekanas kun. M. Kraučius. Ceremonijose dalyvavo kun. Lukošius, kun. Klenauskas, kun. Stefanavičius. Pašventinimas atsiliko po trečią valandą po piet. Žmonių priplaukė iš visų Chicago miesto dalių labai skaitlingas pulkas, buvo daugiau kaip du tūkstančiai. Daug buvo atvažiuosusių savo automobiliuose. Lietuviai išreikė savo prisirišimą prie tikėjimo ir sv. Kazimiero kapinių.

"Birutės" sukaktuvės.

Dainų ir dramos draugija "Birutė", sulaukusi savo penkmetinių sukaktuvių, nedėlioje rugsėjo 21 d. scenoje pastatys M. Petrausko operetę "Birutė". Nuo šitos operetės pirmojo pastatymo Chicagoje "Birutės" draugija pradėjo gyvuoti. Pirmu syk operetę statant vedėjas buvo pats kompozitorius M. Petrauskas, dabar vedėjas bus p. A. Pocius. Vaidinimas vyks sv. Jurgio parapijos svetainėje.

Chicago's Lietuviai dar neatidavė savo duoklės.

Buvo sakoma, kad Chicago's garbė bus auganti palaikytą, jeigu chigiečių bus sudėta Tautos Namams bent \$5000. Bet negana to. Chicago's garbei reikia daugiau. Dar bent viena pilnų tūkstantį dolerių Chicago gali ir yra pasiryžusi sudėti. Juk dar neatsiteisė visos Chicago's dr-jos, kurių yra apie 150. Chicago's Draugijų Sąjunga dabar pradeda veikti. Žemiaus dedame Chicago's Draugijų Sąjungos valdybos žodį į visas draugijas, kad neatšilikyt nuo kitų ir kiekviena bent po sieksnį žemės pamokytų Tautos Namams. Tikimės ir kvėčiame, kad visos draugijos, kaip viena, prisidėtų prie šio svarbaus reikalo.

Po svečių iškeliaivimui iš Chicago's Simono Dankanto dr-jos pirkio ir aukojų du sieksnių žemės. "Lietuvos Benas" pirkio vieną sieksnį žemės. P-lė Teodora Andruškevičaitė dovanuoja Tautos Namams \$50.00.

CHICAGO'S LIETUVIŲ DRAUGIJOMS PRANEŠIMAS.

Gerbiamieji:— Stoka laiko neleido mums apilankyti Chicago's lietuvių draugijas: atiduoti joms pasveikimus nuo Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Vilniuje ir priimti aukas, kurias kiekviena lietuvių draugija, tikimės, paskirs Tautiško Namui.

Tos priežasties dėlei, malonu mums yra pranešti, jog, matydami didelę, pamintam tikslui užuojautą Mok. ir Dailės Draugijoms Vilniuje, šiūmi įgaliojame Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjungos Centralinę Valdybą įstovauti Chicagoje Vilniaus Tautiško Namui reikalus; tam tikslui rinkti iš draugijų ir pavienių asmenų aukas, kvituoti jas laikraščiuose, siųsti savo Komitetui ir įvairių draugijų susirinkimus Tautiško Namui bei Mokslo ir Dailės Draugijų mierių bei siekti pasiūlymų, ir abelnei darbuotis mūsų bendriems reikams taip, kaip aplinkybės leis.

Šitą įgaliojimą liudija mūsų rankos parašai: Dr. J. Basanavičius, M. D. Pirm. Martynas Yčas, Liet. A. Dumoje. Centralinė Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjungos Valdyba, išsiuntinėjo visoms Chicago's draugijoms tikrai sąžiningų žmonių, ku gijoms atsišaukimą sekandrie visokiais galimais būdais turinio: stengiasi gerą daryti".

Chicago, Ill., Rugsj. 30 d., 1913.

Ivairius Spaudos darbus

Konstitucijas, plakatus, tikietus, knygas, cirkuliorius, blankas, kaip draugystėms, taip parapijoms ir visokiems bližniams, parapijines atskaitas, programas, kaip balių, taip teatrų, užkvietimus ant vestuvių ir balių, vizitines ir biznies korteles.

nuo mažiausio tikietelio ligi didžiausiam plakatui — naujausiomis ir gražiausiomis raidėmis — Greitai ir Gerai atlieka

Spauzdina įvairiausiomis spalomis; Spauda graži, darbas atliktas su skoniu, o kainos žemesnės negu kur kitur. Užsakymai išpildomi kuoveikiausia

"Draugo" Spaustuve

2634 West 67th Street,

Chicago, Ill.

NUO CHICAGO'S LIETUVIŲ DRAUGIJŲ SAJUNGOS CENTRALINĖS VALDYBOS:

Broliai ir seserės:—

Viršpauktas įgaliojimas teikia garbę ir uždeda pareigas visoms lietuvių draugijoms Chicagoje.

Mieriai ir siekiai Mokslo ir Dailės Draugijų Vilniuje yra taip praklinę, jog kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė, kurių širdyse neužmirė tautiški jausmai, privalo pasikubinti stoti į eilę tu, kurie tuos mierius ir siekius ne tuščiais žodžiais, bet darbais ir medžiagiškai paremia.

Pastatymas Tautiško Namų Vilniuje yra pirmu ir įjymiausiu visu tautos darbu, prie kurio visi lietuviai yra kviečiami prisidėti. Darbas tas privalo būti be jokio trukdymo ir bereikalingo gaisinimo laiko atliktas, nes paskui jo eina kiti svarbūs mūsų tautos reikalai, kurie negali būti tinkamai aprūpinti, pakol pamatas abelnam tautiškam veikimui nėra atsakančiai užtiestas.

Šitos tai priežasties dėlei pilndant pavestą mums garbių Mokslo ir Dailės Draugijų Vilniuje Atstovų užduotį, ir kreipiame į Jus, mūsų tautos mylėtojai, idant šiame savo susirinkime paskirtumėt atsakančią statymui Tautiško Namų auką, ir prisistumtume ją Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjungos Išdiniui, sekančiam antrąsu: A. J. Beržinskis 4601 South Asland ave., Chicago, Ill. Sąjungos, Išdinininkas už gautus pinigus išduos draugijai kvitą ir aukas paskels vietiniuose laikraščiuose, o gale mėnesio išsiųs visus begyje menesio surinktus pinigus Mokslo Draugijai Vilniuje.

Didumas aukos nėra aprubėžuotas. Geistina-gi yra, idant kiekviena draugija paskirtų apskritus \$100.00, kuri tai suma suteikia draugijai Mokslo ir Dailės Draugijų Vilniuje "Labbario Nario" vardą ir duoda teisę gauti visus Mokslo Draugijos leidžiamus raštus: be to, tokios draugijos vardas bus iškalts aukso raidėmis marmuro lentoj Tautos Namuose.

Prie tos progos malonu mums yra pranešti, jog yra užmanymas sutverti Amerikoje Mokslo Draugijos šaką, kuri veiktu visuose tautiškuose reikaluose išvien su Mokslo Draugija Vilniuje.

Kaip jau iš laikraščių žinote, tokių "Labbarių Narių" yra jau diktokas burys Chicagoje, o draugijoms prisidėjus, jis bus labai didelis. Iš Chicago's lietuvių draugijų "Labbario Nario" vardą įgijo Šerno Muzikališkas Fondas, paaukavęs Mok. Draugijos statomam Tautiškam Na-

mui \$250.00. Jeigu kitos draugijos panorės į eiles šimtininkų stoti, tai ne tik kad susidės graži suma pinigų, bet ir Chicago's Liet. Draugijų Sąjunga visų įtekingiausia ir galingiausia tautiškuose reikaluose organizacija, kuri taps pavyzdžiu kitiems lietuvių apgyventiems miestams ir pakreips mūsų išseivystės likimą į tinkamą vėžes.

Prie to daro kviečia mus Lietuvos balsas. Balso to privalo klausyti kiekvienas lietuvis, kuris ne iš gimimo klaidos, bet iš sąjūsmų ir supratimo Lietuvių yra.

Apart sudėjimo savo aukos ant to tautos aukuro priedermė draugijų yra raginti kiekvieną lietuvių ir lietuvaitę, idant nors viena plytele prie pastatymo Tautiško Namų prisidėtų. Ypatin-gai musų "biznieriai", kurie savo tautos vardan reikalauja iš lietuvių remti jų "biznij", privalo neužmirėti, jog jie yra skolingi savo tautai savo pasisekimu biznyje, ir todėl privalo skolinti gražinti.

Draugijis gi, kurios norėtų žymiau paremti tautos reikalus, apart viensykinės duoklės, gali apsiimti mokėti tautiškiems reikalams mėnesines mokestis. Kas tautai ką duoda, sau duoda, nes tautos reikalai yra tai mūsų gyvi reikalai.

Pasitikėdami, jog šitas atsišaukimas atneš pageidautus vaisius, pasielikame, Su tikra pagarba, Vardan Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjungos

CENTRALINĖ VALDYBA:

J. J. Elias, Prezidentas, Pranas Butkus, I Vice-Prez., Juozas Trionis, II Vice-Prez., A. Zacharavičius, III Vice-Prez., M. Dobriškis, IV Vice-Prez., J. J. Hertmanavičius, Gen. Sekr., A. J. Bieržinskis, Išdinininkas, Pranas Kibartas, Knygvedys.

Direktoriai:

V. Mišeika, Z. Mickevičia, R. Šlikienė, K. Katkevičienė, Ant. Žemaitis, P. Mažeika, M. Juška.

Redakcijos Atsakymai.

Brooktono Varguolui. Nematoje mūsų svarbos Tamstos žinutėje. Parašyk Tamsta ką indomesnio.

P. A. A. Z. — Kad socialistai daužosi viens kitam žandus — tesidaužo. Nėra reikalo juos už-

tai dar garsinti laikraščiuose. Perdaug būtų garbės.

Lietuvą Mylinčiam, W. Lynn, Mass. — Surašyk Tamsta daugiaus faktų apie lietuvių lenkinimą ir sulenkėjimą. Aprašyk kokius nors atsitikimus sulig to. Parašyk savo adresą.

NUO ADMINISTRACIJOS.

Visus, kurių prenumerata pasibaigė, ir gavo atvirutes primenantį, kad atnaujinti, meldžiame veikiai atnaujinti. Kurie atnaujins prenumeratą prisidėdami \$3.00 "Draugo" Administracijon, tiems siųsime "Draugą" pusant-rų metų ir duosime už \$1.00 knygų dovanų. Nedavusiems jokios žinios, šis numeris bus paskutinis. Draugo Administracija.

Apgarsinimai.

RASKIT PRIEŽASTI.

Nelaimai atsitikus, jūs stengsitės rasti jos priežastį, idant jos ateityje išvengus. Jūs privalėtumite daryti taip-pat, atsitikus staigiam ligotumui, nervišku-mui arba silpnumui. Žinoma, pirmiausiai jūs jį išieškote palengvinimo — juo greičiau, juo geriau. Jeigu jūs nedagalėjimo vieta yra skilvyje arba viduriuose, Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras suteiks jums greitiausį palengvinimą. Jisai greitai išvalys kuną ir paskatins visus organus prie veikimo. Jeigu jūs esate užkietėjęs trukdomi, tai jūs negalite rasti geresnio vaisto, nes niekuomet nereikalinga didinti šiojo dozės. Jisai taipogi labai veikia apetito netekime, viduriuosis skaudėjimuose, nervišku ir anemijoje. Aptiekose. Jos. Triner, Importer and Exporter, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Trinerio Linimentas draugus įgautna greitai, nes yra geriausias ir stipriausias vaistu skaudėjimams.

MASKINIS BALIUS!

Draugystė Lietuvos Jaunuomės Tautiški ir Mokslišk. parengė Maskinį balių, kuris atsisbus Subatoje, rugsėjo (September) 27 dieną, 1913 m., Germania Hall, 1790 N. Mayn st., Bridgeport, Conn., prasidės 7 val vakare ir trauksis iki 12 naktį. Bus išduotos 3 dovanos: pirma \$15.00; antra \$10.00; trečia \$5.00.

Meldžiame visus lietuvių ir lietuvaites, kaip vietinius, taip iš aplinkinių miestelių kuoskaitingiausiai atsilankyti ant šio puikaus baliaus, kuriame prisijauksite ir prisijauksite ligi sočiai. Tai-gi nepraleiskite geros progos! Jisanga 25 centai. Komitetas.

Paieškojimai.

Jieskau Broniaus Kalikausko, paeinančio iš Seinu, Suvalkų gub., 10 mėnesių kaip Amerikoje. Per Žiemą dirbo "Vien. Liet." spaustuviėje, Brooklyn, N. Y. Dabar, rodos, irgi gyvena Brooklyn. Jisai pats ar kas kitas malonės man pranešti.

Pr. A. Zukas,
2634 W. 67th st., Chicago, Ill.

Pajieskau Wm. Ragialio, kuris 3½ metų atgal apleido Elizabethą; gyvena Chicagoj, potam nusikėlė į Oregon valstiją. Potam gyvena Seattle, Wash., kur palikęs \$600.00 banko išvažiavo nežinia kur. Taipgi jis paliko lutas Elizabeth, N. J. Yra svarbūs reikalai, jis ar kas kitas praneškite seseriai adresu:

Mis, Mary Ragialis,
Care of J. Brazinski, 142 Wall st.
Elizabeth, N. J.
(k y)

REIKALINGA

10 pardavėjų. Atsiskaitite veiki.

Ellis Co. 5728 S. State st.,
(h y)

Jieskau Vargonininko vietos. — 34 m. amžiaus, vedęs. Mokų vesti chorą. Adresas: "Draugo" Administracijoj.

Jieskau Vargonininko vietos. — Tik-ką iš Lietuvos atvažiuojant, turiu nuo kunigo palidijimą; 19 metų amžiaus, nevedęs. Jei kam iš gerbiamųjų klebonų būčiau reikalingas, meldžiu kreiptis šiuo adresu: J. A. Blazys, 556 Broad st., Bridgeport, Conn.
(k y)

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame žmonai surašę mūrų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugo" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

J. Liutkus, 314 Kensington ave., J. Petkus, 840 W. 33rd st., Jonas Poška 2425 W. 47th pl. J. J. Polekas, 4608 S. Wood st., M. Valaskas, 349 Kensington ave. A. Želnis, 3240 S. Morgan st.,

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave., Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevich, 227 Vandalia st.,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius, 752 W. Lexington st.,

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peža, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st. M. Šimonis, 1435 E. 28th st. P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st.,

PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Neade st.,

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

A. Jurevičia, Jonas Kulis,

Galima nusipirkti "Draugas"

kas savaitė už 5c. pas sekančius žmonas:

Balaskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Peter Bartkevicius, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.

Carce, Rev. Robert St. Patrick's Church, St. Charles, Ill.

The Hotel News Stands, 1062 Broadway, Gary, Ind.

Jankauskas, A., 131 Marimack st. Lowell, Mass.

Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Mikalaitis, P., 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
Milewski, J., 166 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Miškinis, B. P., 35 Arthur st., Montello, Brockton, Mass.
Misteika, J., 135 Ames st., Brockton, Mass.
Paltanavičius, M., 15 Millbury st. Worcester, Mass.
Jonas Peža, 568 Pleasant st. Norwood, Mass.
Saulius, J. 41 Johnson st. Bridgeport, Conn.
S. Tataronis, 148 Aamin st., Hudson, Mass.
Užsimokėjus čia nepagarsinties agentams prenumeratą, mes neatsakome.

"Draugo" Administracija.

SARAŠAS "ŠVIESOS" REDAKCIJOS KNYGŲ IR BROŠŲŲ IR JU VERTĖ KIEKVIENOS ATSKIRAI.

1. Katekizmas arba Katekizmo mokytojas kudiškų mokykloje ir auklėjimo namuose. Kad visos motinos su pagalba šios knygtės stengtųsi auklėti vaikelius, tai tikrai busianti gėmtartė tapty labai dora. Štai ką sako apie ją veikalą mūsų rašytojas gerb. Tamstą atlikusį naudingą darbą. Tegul padeda Auščiausias Tamstai dar pasidaruoti dvasiškosios raštijos dirvoj. Kaina 30c.

2. Tankioji Komunija — pagal S. T. D. Apaštališkąjį misionierių iš anglų kalbos sulietuvinat. Ši knyga yra labai naudinga ne vien žmonėms, bet ir paties dvasiškiems vadovams — paties Šv. Tėvo išgirta. Kaina .... 25c.

3. Vienuolinė Luoma. Patariamai Kunigystėn — sulietuvinat. Kad visi gerai ir suprastinai daug kartų perskaitytų šią knygtę, ir stengtųsi pildyti jos pamokinius ir patarimus; gimdytojai žinotų, kaip pamokyti savo vaikelius pasikrymo luomo; vaikeliai mokėtų sau luomą pasiskirti ir būtų laimingi. Kaina ..... 25c.

4. Apaštalytės maldos Statutai arba Instatai. Ši knyga yra naudinga užvedimui arba organizavimui Apaštalytės maldos vienybėje Saldžiausio Jėzaus Širdies Brolijos, kuri yra didi pagalba parapijoms ir visoms draugijoms ir brolijoms laimėjimui daugybės atlaidų ir dvasiški malonių — taipgi vedimui žmonių prie doros, meilės Dievo ir artimo. Kaina ..... 25c.

5. Apaštalytės maldos Pamaldos — yra naudinga brošūra kiekvieno mėnesio pirmam penktadieniui maldos, ir priminimui naujų narių apeigos. Kaina 5c.

6. Kas geriau: ar vanduo ar svaigalai — labai aiškūs nurodymai naudingumo pilnosios blaivybės ir blėdingumo svaiginančių gėralų. Perkantiems kitas knygtes šita susiteikia dovana. Verta ..... 10c.

7. Garsaus politikieriaus Richardo Hubsono "Prakalbos" — Tai yra naujausių ištyrimų nurodymai Alkoholio blėdingumo visiems net ir po mažiausiai su naudojantiems gerimui. Kaina ..... 10c.

8. "Šviesa" 1911 metų keturios knygtės ir viena knygtė 1912 metų viso penktos knygtės — jose ras skaitytojas daug dvasiškos ir moksliškos naudos, ypač apie blėdingumą alkoholio ir naudingumą pilnosios blaivybės. Kaina ..... 50c.

Pirkliai pirkdami po daug sykiu ir užsimokėdami iš kalno, stvlyg daugumui pirkinio gaus didį rabatą.

Visos viršminėtos knygtės galima gauti pas Rev. P. Saurasaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-
NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:
1. Fablio arba Bažnyčios Katekizmas. Parašė Kardinalas Wiseman. Vertė Vytautas. Labai grafi apyaka iš pirmutinių krikščionybės amžių. Kaina \$1.00

2. Oliveris Twistas. Parašė Charles Dickens, vertė Jonas Kmitas. Yra tai labai grafi ir interesinga apysaka. Kiekvienas norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, nesigailės pasipirkti šią knygtę. 520 puslapių. Kaina \$1.00

3. Kodėl neturi išpašinties? Parašė kun. Aloysius J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelis. Naudinga knyga. Sumažia visus bedievių argumentus prieš išpašintį. Reikalinga patiskai tyti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina ..... 25c.

4. Katritė. Triveiksmis Dramos Pa veiksmais iš liudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvato. Vertė A. Vagėlė. Eliseo scenai. Kaina ..... 15c.

5. Užkrečiamųjų — limfomų ligų išaiškinimo budai ir kovą su jomis. Parašė Dr. A. L. Grašius. Knyga reikalinga kiekvienam šeimui. Ją perskaitęs, žinosi, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina ..... 15c.

6. Lietuvių Tautos Memorialis. J. G. brio įduotas tautų kongresui London. Labai įdomi knygtė. Pelnas iš šios knygtės eis Lietuvos Informacijos Biurai Paryžiuje. I Dalis. Kaina ..... 10c. II Dalis ..... 10c.

7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaidelės. Lenkiškai parašė Kazimieras Goralezyk. Vertė A. Vagėlė. Tinka blaivininkų rengiamiesiems vakarams. Kaina ..... 10c.

8. Trumpas Katekizmas. Be šio katekizmo engali apsieiti, jei mokini vaikų potėvių. Kaina ..... 10c.

9. Apsvarstyk! Atlikusiems misiją paminkėlis. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamokėly. Šita knygtė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazimiero pamokslus. Kaina tikrai 5c.

10. Katekizmas apie Alkoholių. Iš Prancūzų kalbos vertė J. P. Yra tai labai naudinga knygtė, kurią kiekvienas geras žmogus privalo perskaityti. 32 pusl. Kaina ..... 5c.

11. Tiesos Rodis Socializmas. Parašė Kunigas. Šita knygtė parodo, kokie yra mūsų socialistai ir kokias ginklais rauna su bažnyčia. Butinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.

12. Skriauda. Simelio Kručio gyvenimas ir darbai. Labai juokingas aprašymėlis. Kaina ..... 10c.

13. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų. Perskaitęs šią knygtę, gali drąsiai stoti į ginčus su bedieviu apie Marijos nekaltybę. Kaina 5c.

14. Vienuolinė Luoma. Sykiu su trumpais patarimais apie pašaukimą kunigystėn. Iš anglų kalbos vertė kun. P. Saurasaitis. 196 puslapių. Kaina ..... 25c.

15. Apaštalytės maldos Statutai. Yra tai naudinga knyga organizavimui Apaštalytės maldos vienybėje Saldžiausio V. Jėzaus Širdies Brolijos 132 pusl. Kaina ..... 25c.

16. Apaštalytės maldos Pamaldos. Iš angliško vertė kun. P. Saurasaitis. Kiekvieno mėnesio pirmam penktadieniui maldos. Kaina ..... 5c.

Reikalaujami minėtų knygų, pažymėkite knygos numerį ir vardą, o visada gausite tą, kurią norėsite. Agentams nuleidžiame didelį nuosimtį. Adresuokite: DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

REKOMENDUOJAME Mūsų NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paaukoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tik-tai už \$5.75 žėdą. Tie graūs laikrodėliai puikiai išrežyti, dubeltivi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai graūs laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gera dregorėlį, tai štai mūsų pasiūlymas. Mes nusisime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurejimo. Jei nepatiks, duodasi dykai su laikrodėliu. Adresas. EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS
Kapitalas \$1,000,000.00 Pervirszis \$250,000.00
SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK Mūsų SURAŠO
AUŠČIAUSIO LAISPIO BONDSU, užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nesanchū 5 iki 6 nuosimėjų.
TAUPINIMU \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuosimėčiai.

Užkvičiame bižnierių dėti pas mus pinigus ant "checking account", kur sauga užtikrinta.
WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.
CHICAGO Miesto PADETUVE

Vaistas, kurį vartoja visos civilizuotos tautos, turi būti geras. Visose kalbose žmonės giria Inkaro Pain - Expeller'į (skausmo išvartytoją) vai stą reumatizmui ir visokiems kuno ir nervinems skausmams. 25c. ir 50c.

Sveiką Apetitą
turi tikrai žmogus, kuris kaip reik perkanta ir sugrumbuoja mėsą.

Severos Skilvinis Biteris
(Severa's Stomach Bitters)

pagelbsti tiems, kurie negali kaip reik sugrumbuoti maisto. Jis yra pagelba grumbulimo veikmėj, pralina išpurimą, rūkštų atsiumimą, rūmų, užkietėjimą ir abėnų apsilpnėjimą. Kaina \$1.00

Sustiprinkit Savo Nervus
Vartodami

SEVEROS NERVOTONA
s patiriamas laipo vaistas nuo

Nervų nuplyšimo Nerziskumo Nemiegos Hysterijos
ir nuo kitų nerviškių betvarčių. Kaina \$1.00

Ahtiekose, arba staciari uo mūsų, prisitūntus kiek kaštuoja

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Chicago Title & Trust Co.
69 W. Washington Str.
CHICAGO, ILL.

Makes Abstracts of Title
Guarantees Titles to Real Estate
Transacts a General Trust Business
Assets exceed \$8,000,000.
Harrison B. Riley, Pres.,
A. R. Marriett, Vice Pres.
Wm. C. Niblack, Vice Pres.
And Trust Officer.
J. A. Richardson, Vice Pres.
Wm. R. Folsom Treasurer.
J. M. Dall, Secretary.

28 metų senas laikraštis
VIENYBĖ LIETUVININKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir padeda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumeratorai kaštuoja metams \$2.00; pusmetį \$1.00. Užsirežiūose; metams \$3.00; pusmetį \$1.50.
RAŠYK ADRESU:
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

First National BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00
PERVIRSIS \$300,000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
Moka 3 nuosimėčius nuo sudėtų joje pinigų.

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietavie Išdirbėjas

visokių ženklu draugystėm. o ypatingai: karkardų guzikų metalu, anameliotu ir padengtu celuloid'u, šarpu, veiliu ir karunu.
Man pavestus darbus atlieku artistiki.

M. A. Norkunas
92 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Plymouth National BANK.
Kapitolas su perviršiu \$165,000.00.

Šitoi Banka prižiūroja Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėčius nuo sudėtų pinigų. Galima susisiekti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas

Geras aptarnavimas mus augins.
Merchants Banking Trust Co. turto užaugimas \$103,000 per vienus metus — nuo Gegužio 3 d. 1912 m. iki Gegužio 1 d. 1913 — rodo, kad mūsų banko populiariskumas auga.
Turt. geg. 3, 1912 — \$751,192.63
Turtas geg. 1 d. 1912 m. \$751,192.63
Turtas gegužio 1 d. 1913 m. 854,209.58

Turto užaugimas per vienus metus 103,016.95
Mes galime perkeisti Jūsų čekį į svetimų žemių pinigus
Mes galime pagelti Jūsų reikalams.
Mes galime pagelti Jums nusipirkti nuosavybę.
Mes galime daug pagelti mūsų depozitoriams.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.
Mahany City, Pa.

Ar daug svieto matei atvažiuojant į Ameriką?
NEDAUG? LABAI GAILA!
Daug ko galima pamatyti ir pasimokyti ir daug smagumo gaut. Ateityje dokit man progą parinkti Jums kelią.
Mes parduodame laivakortes iš ir į Ameriką. Mūsų pinigų siuntimo kainos yra pigiausios.
A. PETRAITIS,
Liet. Skyriaus Vedėjas
CENTRAL MANUFACTURING BANK
1112 W. 35ta gatvė, netoli Morgan, Chicago, Ill.
Vienatinis Bridgeporto Bankas po Valdžios Priežiura

NAUJIENA!
Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga
Oliveris Twistas
Angliškai Parašė
CHARLES DICKENS
Lietuvių Kalbon Vertė
JONAS KMITAS
Yra tai labai grafi ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja
TIKTAI \$1.00
Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!
Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.
Rašyk tuojaus.

Tegul ratai sukasi greičiau
Ar kada nors apskaitė tas mylių mylias, kurias išvaikščioji tu ir tavo arklys kasmet? Kiek šimtų kartų turėję kinkyti arkli, norėdamas pavažiuoti kur nors? Ištiesu pravažiūję daug laiko savo gyvenime, pamaži keliaudamas į miestą su daržovėmis ir kitais savo daiktais arba parsiveidamas namole daiktų iš krautuvų arba važiuodamas į malmū, į sviestinę, pieninę, pas kaimynus.
Pasitaikius skubinam reikalui, vyžduini reikiant pataisyti ką norint pilies metu, tavo arkliai negali pabėgti greitai. Deimti ar dylika mylių suvažinėti — tai juk tam reikia visos dienos! Arkly be galo daug gaisina laiko, jei tik jį sulyginame su

International Motor Truck
Kuo dažniau vartosi motorinį vežimą, tuo labiau jį pamėgi, kaip pamėgi jį dar prieš tave šimtai fermerių. Stipras, patikimas, greitas, lengvas suvaldyti — toks yra International Motor Truck. Jis važiuoja kasdien visokiais keliais, kokiais tik gali pavažiuoti arklys — ir važiuoja daug greičiau ir daug toliau. Jis pamaldins tavo kelią. Jis padaugins tavo pelningas valandas.
Motoras yra prastas ir stiprus, gumos yra kietos. Su juomi neturėsi jokios bėdos. Vienu ranka suvaldo visą vežimą. Stabdymas tvirtas ir tikras. International vežimas važiuoja be jokio pašalimo per smiltis, sniegą, purvyną, kalnus. Ar yra nors vienas arklys, kuris galėtų tai padaryti? Pažiūrėję gerai ir išbandę — nusipirksi šitą vežimą, o nusipirkęs neis gailėsi. International vežimas yra pastatytas neturintiems laiko žmėms, kad sutapti laiko. Paslyk atviruką dar šandien ir liepė prisijeti katalogus. Gausi visus nurodymus pas.

International Harvester Company of America
Chicago (Incorporated) U S A

